

Innspill - Åpne forskningsprosesser

Universitetet i Sørøst-Norge	4
Akademiet for yngre forskere	9
Handelshøyskolen BI	16
Elixir Norge	24
Extrastiftelsen (1)/Kreftforeningen (2)/Nasjonalforeningen for folkehelsen (3)/Norske kvinners sanitetsforening (4)/Kavlifondet (5)	32
Folkehelseinstituttet	40
Forskerforbundet	48
Helse Midt-Norge RHF	51
NTNU – Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet – Det humanistiske fakultet	59
NTNU – Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet - IE - fakultet	67
Institutt for Energiteknikk	75
Kif - Komité for kjønnsbalanse og mangfold i forskning	83
Meteorologisk institutt	88
MF vitenskapelig høyskole	92
Norges Handelshøyskole	100
NILU - Norsk institutt for luftforskning	108
NMBU- Norges miljø- og biovitenskapelige universitet	116
Nofima	139
Norad	147
NORCE - Norwegian Research Centre AS	155
NordGen – Nordiskt Genresurscenter	163
NSD – Norsk senter for forskningsdata AS	165
NTNU – Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet - Department of Interdisciplinary Studies of Culture ..	173
NTNU – Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	181
Oslo universitetssykehus HF	189
OsloMet - Oslo Metropolitan University	197
Politihøgskolen	205
Senter for Digitalt Liv Norge	213
SSB- Statistisk sentralbyrå – Forskningsavdelingen	221
SiN - Stipendiatororganisasjonene i Norge	229
Sykehuset i Vestfold HF	237
UHR - Universitets- og høyskolerådet	245
UiB - Universitetet i Bergen – Senter for vitenskapsteori	253
UiB - Universitetet i Bergen - Det samfunnsvitenskapelige fakultet	261
UiB - Universitetet i Bergen	269
UiO - Universitetet i Oslo - Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi	277
UiO - Universitetet i Oslo – Økonomisk institutt	285
UiO - Universitetet i Oslo	293
UiT – Norges Arktiske Universitet	301
Universitetet i Agder	309
Statistisk sentralbyrå - Avdeling for person- og sosialstatistikk	318

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Innspill til Forskningsrådets policy for åpen forskning

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Jarle Bjerkholt, viserektor forskning

Institusjon

Universitetet i Sørøst-Norge

Underliggende enhet

Avdeling for forskning, innovasjon og internasjonalisering

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet:

Åpne forskningsprosesser

Dagens situasjon

Universitetet i Sørøst-Norge (USN) støtter ambisjonene om mer åpne forskningsprosesser og deling av forskningsdata. En god policy for åpen forskning bør veilede i hvordan kravene om åpen forskning skal avveies mot kravene om personvern, sikkerhet, og konkurransemessige forhold som setter begrensninger for tilgjengeligheten. Å finne en god balanse mellom disse kravene er utfordrende både tids- og ressursmessig både for enkeltforskere og institusjoner. Grunnprinsippet i «Nasjonal strategi for tilgjengeliggjøring og deling av forskningsdata» om at disse skal være «så åpne som mulig, så lukkede som nødvendig», bør være et godt mantra for Forskningsrådets policy for Åpen forskning.

Kravet til åpen deling og publisering av data bidrar til at forskning kan etterprøves og det blir vanskeligere å jukse. Det er samtidig en del utfordringer med åpen forskning som pekes på av forskere ved USN. Sentrale innspill er oppsummert nedenfor:

- Det trengs veiledning i hvordan håndtere kvalitative data (intervjudata, observasjonsdata, feltdagbøker) sett i lys av kravet om åpen tilgang.
- Mange bedrifter har store restriksjoner på hva som kan offentliggjøres, og et krav til åpenhet kan undergrave UH-sektorens samarbeid med og inntekter fra privat næringsliv.
- Tilrettelegging av egne data til publisering i OA-databaser er en stor og tidskrevende prosess, og ressurser som benyttes til dette må synliggjøres i prosjektplanen.
- Åpen forskning og plan S vil bidra til å diskriminere norske forskere overfor forskere fra land uten dette kravet.
- Krav til betaling for publisering kan medføre økt grad av ledelsesstyrt publisering/forskning fordi enkeltforskere ikke har nok økonomisk handlekraft. Dette kan bidra til favorisering av enkelte forskere og/eller forskningsmiljø.
- Kravet til OA-publisering kan bidra til å diskriminere forskere innen fagområder med få seriøse OA-journaler og forlag. Dette kan også bidra til at publikasjonene gis dårligere siteringsskår. Særlig for unge forskere som er i et kvalifiseringsløp til doktorgrad og professor oppleves dette som karrierebegrensende,
- Tidsskrifter som er svært relevante for å nå ut til visse målgrupper for å oppnå mest effekt er ikke OA-tidsskrift (f.eks. Tidsskrift for den norske legeforening, Tidsskrift for den norske veterinærforening, British Medical Journal)
- Forskerne oppmuntres til å bli mer synlige i populariserte vitenskapstidsskrifter. Slike publikasjoner har både betalingsmur og copyright-restriksjoner. Det er viktig at det ikke etableres et sett av regler som bidrar til å stenge denne kanalen.
- Erfaringen tilsier at OA-tidsskrifter ofte er seine med å publisere fordi de har en stor arbeidsmengde. Dette kan være en stor ulempe f.eks. for en doktorgradskandidat som har stramme tidsfrister å forholde seg til.
- De fleste OA-tidsskrifter er på engelsk. Språkrådet er tydelig i sin tale om at norsk må opprettholdes som et fagspråk. Dette er også et argument for å avvente et krav om at man må publisere i et OA-tidsskrift til det er et bredt nok utvalg, også norskspråklige.

Vurderinger

USN jobber for kunnskapsdeling og åpenhet om vår forskning. Etter fusjonen i 2016 fikk USN en oppdatert politikk for Open Access som har som målsetting at forskningsresultater fra USN skal være tilgjengelig så raskt som mulig for allmenheten både nasjonalt og internasjonalt og at forskningsdata, dersom det er mulig, skal være tilgjengelige og åpne. USNs OA-politikk er konkretisert med retningslinjer for håndtering av forskningsdata som befester prinsippet om at forskningsdata skal være så åpne som mulig – så lukket som nødvendig og at de skal håndteres i henhold til FAIR-prinsippene.

USNs har etablert et Vitenarkiv, hvor forskere egenarkiverer artikler i henhold til USNs Open Access policy og krav fra finansiører, og et eget forskningsdata-arkiv, USN Research Data Archive, på plattformen til Figshare. Lagring av data i dette arkivet bidrar til å gjøre dataene synlig via Google og store forskningsdataarkiv på nett. USN har også inngått et samarbeid med UiO om bruk av deres Tjeneste for sensitive data (TSD) til analyse og lagring av sensitive data. Disse løsningene er utviklet i påvente av en nasjonal infrastruktur som kan tilby det samme.

USN har også etablert et publiseringsfond som dekker forfatteravgifter til Open Access-publiserings og bidrar til etablering av Open Access-tidsskrifter. I tillegg er det satt av en del ressurser til veiledning og kursing i håndtering av forskningsdata og det er utarbeidet retningslinjer for håndtering av forskningsdata, personopplysninger og lydopptak.

Vi ser at det er behov for opplæring, rådgivning og veiledning av både forskere, studenter og forskningsadministrasjon innen:

- Metoder og verktøy for åpen forskning
- Tilrettelegging av data for åpen publisering
- Håndtering av data (analyseverktøy, lagring, deling) i henhold til GDPR, IPR og OA-policy
- Publisering og lisensiering

Dialog og tett samarbeid mellom forskerstøttetjenesten og forskningsmiljøene er viktig for å fange opp nye behov m.h.t. datainfrastruktur. Krav om datarøkttere og personale som jobber med datainfrastruktur ved institusjonene vil kunne bidra til økt og spredd kompetanse.

Det ville være en fordel med en nasjonal opplæring av forskningsadministrasjon, som igjen kan tilby fleksibel opplæring av forskere ved egen institusjon. Studenter bør læres opp av fagansatte ved institusjonen. En datarøktter bør involveres både i planlegging, gjennomføring og avslutning av forskningsprosjekter av en viss størrelse.

Forskningen bør kvalitetssikres ved at institusjonen har et system som følger opp lover og retningslinjer, og sikrer at forskningen er i tråd med prinsipper for god forskning; etisk forsvarlig, frembringer ny kunnskap og forskningens gjennomslagskraft (societal impact).

Dersom man publiserer i et tidsskrift, bør fagfelleevalueringen være åpen. Det må sikres et nasjonalt/ internasjonalt pålitelig og troverdig system for vurdering av tidsskrifter og artikler.

Målsettinger

Den overordnede målsettingen bør være at forskningen gjennomføres så åpent som mulig og så lukket som nødvendig i henhold til etiske, juridiske og administrative forhold.

Det anbefales at kravet om åpen publisering ikke stilles som et ultimativt krav, og at det i stedet oppfordres til å velge Open Access- tidsskrifter «så langt det er mulig». Det er fortsatt store mangler i datainfrastruktur og i kunnskap om åpne forskningsprosesser. Forskersamfunnet bør inviteres til dialog og samarbeid om videre utvikling av en åpen forsknings policy.

Forskningsrådet bør

- Øke kunnskapen om og innsikten i metoder og verktøy for åpen forskning.
- Videreføre Forskningsrådets stimulerings tiltak for åpen publisering. Dette har vært en viktig støtteordning for institusjonens arbeid med OA-publiseringer. Når denne ordningen forsvinner etter 2019 og kravene til OA-publisering intensiveres, vil dette medføre økte utgifter for USN til OA-publiseringer.

Forskningsrådet bør bidra til å:

- Etablere en nasjonal finansiering av åpen publisering.
- Etablere en nasjonal infrastruktur for data lagring og deling.
- Utvikle nasjonale retningslinjer for sikkerhetsvurdering av ulike typer forskningsdata og forskningsverktøy i henhold til aktuelt lovverk og administrative forhold.
- Etablere et nasjonalt system for kvalitetsvurdering av tidsskrifter

Anbefalinger og tiltak

Det er særlig behov for tiltak på følgende områder:

- Utforme veiledere for åpen forskning i de ulike fasene av et forskningsprosjekt, som inkluderer vurderinger av etiske, juridiske og administrative forhold.
- Det bør utarbeides en veileder for tilrettelegging av egne data for publisering i OA-databaser.
- Det bør utarbeides en anbefaling om hvordan forskere skal vurdere håndtering og publisering av data og forskning i henhold til OA-politikk, GDPR og IPR.
- Det bør utarbeides en nasjonal lagringsguide for ulike type forskningsdata (kvalitative/kvantitative og grad av sensitivitet)
- Det bør bygges videre på det nasjonale forskningsinformasjonssystemet Cristin. Et felles system for forskningsinformasjon bør koordineres av Unit for å sørge for at alle tjenester kommuniserer med hverandre
- Det bør etableres et nasjonalt organ som gis ansvar for å utdanne datarøker, og det bør utarbeides en kravspesifikasjon for hva en datarøker bør kunne, jf. regelverk, forskningsinfrastruktur og forskningsverktøy.
- Et nasjonalt organ bør få ansvar for å holde oversikt over de ulike aktørene som tilbyr datainfrastruktur, og som samordner utviklingsprosjekter.

- Det bør utformes anbefalinger for håndtering av studentdata (inkl. problemstillinger rundt eierskap, tilgang til servere etc)
- De nasjonale tjenestene som UNIT, NSD og andre må se til resten av verden og søke mot etablerte tjenester og produkter i stedet for å finne opp hjulet på nytt med norsk signatur.
- Det bør dokumenteres i hvilket omfang en forsker tilgjengeliggjør data for offentligheten og publiserer i åpne tidsskrifter. Sitering av forskningsdata bør også dokumenteres og belønnes.
- Tildeling av forskningsmidler og forskningstid ved institusjonene bør også legge føringer for åpen forskning.

Innspill til tema «Brukerinvolvering og folkeforskning

Det er ønskelig at Forskningsrådet endrer sine rutiner slik at reviewere må gi begrunnelse for score på brukerinvolvering (i de program det er aktuelt) og på «impact to society». Dette vil styrke forståelsen og motivasjonen for å få til reell brukermedvirkning.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Norges Forskningsråd
openscience@forskningsradet.no

Postboks 1025 Sentrum, 0104 Oslo
Telefon 21 02 34 00
Besøksadresse Tullins gate 2
Kontingentkonto 8380 08 68621
Bankkonto annet 8380 08 68605
post@forskerforbundet.no
www.forskerforbundet.no
Foretaksnr 971 422 505

Deres ref:

Vår ref: 189188

Vår dato: 01.02.19

Innspill til policy for åpen forskning

Forskerforbundet oversender med dette sine innspill til Forskningsrådets arbeid med helhetlig politikk for åpen forskning. Vi ser frem til at det i en senere fase også blir en ordinær høringsrunde på et utkast til helhetlig politikk for åpen forskning. Fordi vårt innspill er av relativt overordnet karakter, velger vi å oversende dette i brevs form heller enn å benytte ønsket innspillsformat. Vi presiserer at innspillet berører momenter som relaterer seg til alle de tre områdene.

Forskerforbundet stiller seg bak ønsket om mer åpne forskningsprosesser og deling og ser fram til en bred og god diskusjon av hva som må til for å lykkes med det. Vi anerkjenner at økt åpenhet kan bidra til å styrke tilliten til forskning og ser opplagt potensialet for økt forskningskvalitet. Bakgrunnsnotatene er mest av alt en beskrivelse av utvalgte deler av dagens forskningsprosesser og politiske signaler om mer åpenhet, men sier lite om saksgangen videre og hvordan man ønsker å jobbe mot større åpenhet. Forskerforbundet mener at det er behov for at forskerperspektivet, eller de mange ulike forskerperspektivene, løftes fram. En vellykket overgang til åpen forskning vil være ressurskrevende og derfor er det viktig at konsekvensene av og ulike scenarier knyttet til åpen forskning må underlegges kritisk analyse og drøftes grundig.

Forskerforbundet mener at det ikke må herske tvil om at forskningskvalitet fremdeles skal være det viktigste kriteriet for tildeling fra Forskningsrådet. Enkeltforskeres evne og mulighet til å implementere nye krav om åpenhet og deling bør ikke blir avgjørende for framtidige tildeling. Ansvar for overgang til og drift av åpne forskningsprosesser må ligge på virksomhetene og ikke den enkelte forsker. Det vil være viktig å legge godt til rette for å motivere vitenskapelig ansatte til å kunne være med på endringene som nå skjer. Videre er det nødvendig å se innføring av eventuelle tilleggskriterier for tildeling i sammenheng med mulige endringer i og modernisering av insentivsystemet.

Videre er det store forskjeller på hva et stort universitet og et museum eller institutt har av ressurser og kompetanse. For å sikre en overgang til åpen forskning kreves det derfor også tilskudd på nasjonalt nivå over statsbudsjettet slik at merkostnader ved åpen forskning fullfinansieres. Det må også være en forutsetning at det som måtte kreves av digitale løsninger, teknologi og infrastruktur for å opprette, drifte og utvikle plattformer for deling og offentliggjøring ikke må være den enkelte forskerens ansvar alene, eller at nye kompetansekrav legges på toppen av allerede eksisterende krav til søkerne. Forskerforbundet

vil her trekke fram arbeidet med etableringen av et nasjonalt vitenarkiv (NVA) som en viktig forutsetning for å lykkes med nasjonale målsettinger tilknyttet åpen tilgang. Vi vil understreke at betydningen av at myndighetene følger opp utredning av NVA og sørger for budsjettmessig oppfølging (jf. også Forskerforbundets innspill til implementeringsplan for Plan S).

Forskningsrådet har rett i at forskernes motivasjon og forståelse for åpen forskning er helt avgjørende for større åpenhet og at det må lønne seg både faglig og karrieremessig. Den åpne forskningen må gi en merverdi som så langt som mulig forsvaret den ressursbruken – faglig og administrativt – som tilrettelegging for økt åpenhet innebærer. Det forutsetter at åpenhet og deling er kostnadseffektivt, samfunnsøkonomisk riktig og i tråd med etiske retningslinjer og lovverk. Vi mener grunnprinsippene i Nasjonal strategi for tilgjengeliggjøring og deling av forskningsdata må få en sentral plass i Forskningsrådet policy. Her heter det at «forskningsdata skal være så åpne som mulig, så lukkede som nødvendig» og at «beslutninger om arkivering og tilrettelegging av forskningsdata må tas i forskerfellesskapene».

Forskerforbundet vil også påpeke at innspillsdokumentene domineres av en noe ensidig instrumentell tilnærming med særlig vekt på forskningens mer kortsiktige nytteverdi. Vi legger til grunn at politikken for åpen forskning også må omfatte den mer langsiktige og grunnleggende forskningen der innslaget av kunnskapssøking dominerer vel så mye som ønsket om konkret anvendelse.

Spesielt om forskningsprosesser

En overgang til åpne forskningsprosesser som beskrevet i bakgrunnsdokumentene berører forskernes arbeidsvilkår og ambisjoner. Det er snakk om viktige spørsmål knyttet til immaterielle rettigheter; og da ikke bare patenter, men også forvaltning av åndsverksrettigheter, som begge deler er styrt av norsk lovverk og internasjonal rett. Videre er det spørsmål om forskningsetiske retningslinjer og prinsipper om akademisk frihet. Forskning og innovasjon er også et kappløp om å være først – og dessuten gjerne styrt av at noen har en idé de selv vil forfølge, utvikle og få anerkjennelse for – uten at andre kan overta den eller få æren for det.

Ingenting av dette er til hinder for mer åpenhet, men Forskningsrådet må lage en politikk som i tilstrekkelig grad tar hensyn til disse legitime behovene og rettighetene forskere og opphavspersoner har. Formuleringen «så åpent som mulig, så lukket som nødvendig» viser nettopp til disse utfordringene, og spørsmålet om hva som er mulig og hva som er nødvendig vil måtte inngå i avveiningene i alle forskningsprosesser. Dette betyr også at alle involvert i forskningsprosessene må få økt kompetanse innen disse områdene. En overgang til åpen forskning fordrer nødvendig faglig oppdatering og opplæring i rettighetsproblematikk og entreprenørskap for alle involverte. Det må Forskningsrådet og Kunnskapsdepartementet legge til rette for som en del av politikken.

I dagens system tvinges forskerne mer og mer til å konkurrere om forskningsmidler, og dermed vil de bli målt på ideer, prosjekter, tidligere resultater, nettverk, infrastruktur og andre ressurser som kan gi konkurransefortrinn. Deling og åpenhet er ikke alltid forenlig med en slik konkurransekultur og dette må hensyntas i utformingen av politikken.

Spesielt om innovasjon

Vi deler de betraktninger som framkommer i bakgrunnsnotatet om gode intensjoner og mulige fordeler med åpne innovasjonsprosesser, selv om det på noen områder kunne vært tydeligere også på mulige utfordringer og problemer. Enkeltforskere, prosjektledere og institusjoner som er sterkt oppfordret til samarbeid med andre aktører kan møte motstridende interesser og krav hva gjelder åpenhet om innovasjonsprosesser. Det virker derfor viktig at man i det videre arbeidet problematiserer idealet om verdiskaping noe, og gjennom politikkdokumentet reflekterer mer om slike interessekonflikter knyttet til

domene, patenteringer og kommersialisering i åpne prosesser. Målet må være at samfunnet tjener på dette og ikke bare de som har evnen til å utnytte andres ideer i kommersielle formål.

Forskerforbundet mener at politikkdokumentet tjener på å drøfte hvordan forskerne kan stimuleres til å drive kommersialisering. TTO-ene (Technology Transfers Offices) vil i så måte spille en alt mer viktig rolle for at forskere med ideer til kommersialisering av forskningsresultater blir møtt med høy kompetanse på deres fagområde, og da særlig ved etablering av spinout-selskaper. Erfaringer tilsier at det er nødvendig med ytterligere klargjøring av TTO-enes organisasjonsform, enten ved at de integreres fullt inn i universitetene eller omdannes til organisasjoner der UH-institusjonenes eierskap og styring tones ned. Da unngår man en situasjon der TTO-ene dels opererer som markedsaktør og dels som en del av universitetet. Videre er det nødvendig med fleksible, men klare retningslinjer for hvordan institusjonen skal kompenseres for tap av eierrettigheter ved selskapsetablering (IPR). Som gründer bør forskeren ha frihet til å kunne velge mellom ulike kompensasjonsformer til eierinstitusjonen (jf. også Menon 2018 og den pågående høringen om insentiver for kommersialisering av forskningsresultater).

Samspillet mellom kunnskapsutvikling, innovasjon og kommersialisering virker i stor grad å være avhengig av et virkemiddelapparat som stimulerer til økt forskningsinnsats og tilgang til risikokapital, som SkatteFUNN, Senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI) og Brukerstyrt Innovasjonsarena (BIA). Hvordan disse skal kobles på åpen innovasjon bør klargjøres. Det synes særlig nødvendig å styrke virkemidlene for omstilling og fornying i offentlig sektor, i form av mobiliseringstiltak, tverrfaglig senteretsatsing/SFI for offentlig sektor og BIA for offentlig sektor. En andel av offentlige utviklings- og utbyggingsprosjekter bør settes av til forskning og innovasjon og kobles til strategien om åpen forskning. Dersom Forskningsrådets policy om åpen innovasjon kunne bidra til å øke bestillerkompetansen i offentlig forvaltning ville *det* absolutt være et stort pluss, og et skritt i retning av mer innovative anskaffelser og mer målrettet forskning og utviklingsarbeid.

Spesielt om folkeforskning

Forskerforbundet synes ikke begrepet folkeforskning er særlig godt. Det rommer ikke helt det samme som citizen science og kan gi uheldige konnotasjoner. Vi vil foretrekke et begrep som på en eller annen måte inneholder ord som medvirkning eller involvering – av typen *publikumsmedvirkende/ publikumsinvolvert forskning*. Dette vil være tydeligere og mer presist.

Forskerforbundet er åpne for å møte Forskningsrådet for å diskutere åpen forskning sett fra et forskerperspektiv.

Med vennlig hilsen
Forskerforbundet

Guro Elisabeth Lind
Leder

Hilde Gunn Avløy
Generalsekretær

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.
2. Vurderinger:
Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.
3. Målsettinger:
Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.
4. Anbefalinger og tiltak:
Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?
5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Dekan Anne Kristine Børresen

Institusjon

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Underliggende enhet

Det humanistiske fakultet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

Åpne forskningsprosesser

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

Hovedsvakheten med dagens system for åpen forskning, er at det ikke er klart hva 'åpen forskning' innebærer i praksis og derfor heller ikke hva det er institusjonen skal implementere. I bakgrunnsnotatet står det: "Åpen forskning handler om å gjøre forskningsresultater tilgjengelige gjennom hele forskningsprosessen." Dette er et mål som verken er ønskelig eller mulig dersom utsagnet skal tas bokstavelig. Og hvis det ikke skal tas bokstavelig, kan man ikke si hva det betyr. Dokumentet sier videre mye om hvordan åpen forskning "kan" utføres, samtidig som det understrekes at dette er illustrasjoner, ikke konkretiseringer. Før man har en klar idé om hva åpen forskning er i faktisk forskningspraksis, er det umulig å avklare om en har de nødvendige rammevilkår på plass. Det er klart at verken dagens forskningspraksis eller forskningskulturen ved vår institusjon er klar for åpen forskning dersom man med det forstår de nevnte illustrasjonene. Vi har sterke miljø som driver ulike former for brukermedvirkning, og de gjør klart at det ikke er én praksis, eller noe man bare utfører uten problemer. Vi kommer tilbake til det nedenfor. For de fleste humanistiske miljø vil brukermedvirkning både være forskningshemmende og irrelevant. Tilsvarende vil de åpne fasene i forskningsprosessen i liten grad være noe man kan nyttiggjøre seg i typiske humanistiske prosjekt der data er tekster fra arkiv eller personsensitive kvalitative intervjuer. Det er vanskelig å finne styrker i dagens system dersom vi antar at det skisserte formålet er ønskelig.

Hvordan er åpen forskning forankret på ledelsesnivå ved din institusjon/organisasjon/bedrift?

Ledelsesnivået er klar over betydningen av EUs og Forskningsrådets vektlegging av de nye mulighetene for deling i og etter forskningsprosessen, og ønsker å legge til rette for det, blant annet gjennom strategien for sikker datalagring med mulighet for deling der det er forsvarlig, og tiltak for åpen publisering. Imidlertid er det i liten grad institusjonell refleksjon over hva åpen forskning som ideologi betyr og hvordan det skal operasjonaliseres ved breddeuniversitet som har fag av svært ulik karakter.

På hvilke områder er institusjonen/organisasjonen/bedriften godt dekket og på hvilke områder savnes klarere retningslinjer?

Institusjonen søker å lage gode systemer for sikker lagring av forskningsdata, og har en god struktur for støtte til OA-publisering og lagring av publikasjoner i åpent institusjonelt arkiv. Før man kan besvare de konkrete spørsmålene, behøves som nevnt en klargjøring av hva 'åpen forskning' innebærer for de ulike fagene rent konkret, og i hvilken grad dette formålet faktisk vil gi bedre kvalitativ forskning eller først og fremst ha negative sideeffekter.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

I bakgrunnsnotatet slås det fast at "[b]ehovet for avansert digital kompetanse vil medføre at forskerrollen differensieres og det oppstår en ny type forskningsassistenter ('data stewards' eller datarøkttere)."

Videre stilles følgende spørsmål:

* Hvem bør ha ansvar for å utdanne datarøkttere?

* Hvilken plass bør datarøkttere ha i forskningsprosjekter?

Karrierebygging i akademia og fordeling av prestisje ser ikke ut til å være problematisert i denne sammenhengen. Er det ønskelig med et A-lag som analyser og et B-lag som bare samler data? Er det gitt at datarøktterstillingene er en ny type forskningsassistenter, eller vil dette skape mer byråkratisering og økt behov for arbeidsinnsats som ligger i grenseland mellom forskning og administrasjon?

En annen påstand i bakgrunnsnotatet er at "[f]orskernes motivasjon og forståelse for åpen forskning er helt avgjørende for større åpenhet [...], og at det [må] lønne seg både faglig og karrieremessig."

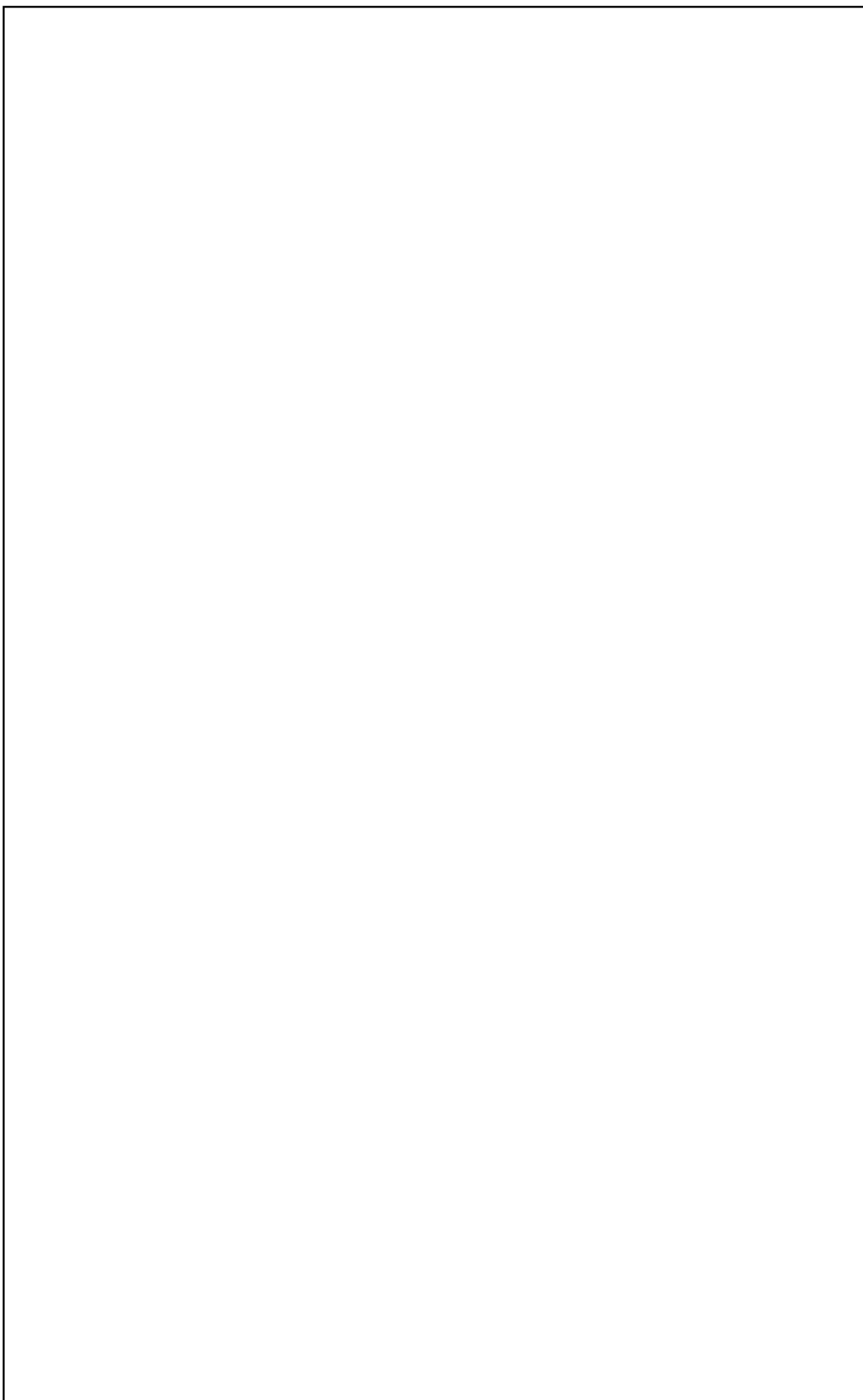
I tilknytning til dette, stilles følgende spørsmål:

* Hvordan ivareta kvalitetssikring av forskning?

* Dersom det ikke skal være tidsskriftenes innflytelsesfaktor som legges til grunn når forskningskvalitet måles: hvordan, og ut i fra hvilke kriterier, bør forskningskvalitet vurderes?

Grunnlaget for vurdering av forskningskvalitet er – og bør være – fagfellevurderingssystemet. Dette fordrer ikke tidsskriftenes innflytelsesfaktor, men denne innflytelsesfaktoren er vesentlig for å orientere seg i faglitteraturen. Det er vanskelig å se for seg hvordan denne funksjonen skal kunne erstattes på relativt kort sikt.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

Før man kan sette mål og ambisjonsnivå, må følgende punkt vurderes/avklares:

- * Hvilken forskning bør åpnes og overfor hvem for å fremme målene om bedre forskning og bredere spredning av forskning til relevante grupper?
- * Åpen tilgang til prosessen gir ikke bedre forskning, men mer data. Uorganiserte data er ikke kunnskap og fremmer ikke forskning i seg selv.
- * Forståelse av forskning fordrer kunnskap; formidling er en forutsetning for bredere deling av forskning (se punkt 5).

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

Humanistisk forskning utføres i stor grad med utgangspunkt i kvalitative forskningsdata som inneholder personopplysninger. Det er en rekke vitenskapelige og etiske utfordringer knyttet til åpning av denne typen data:

* Hvordan skaffe informert samtykke når det er uklart hva det skal samtykkes i? I avtalene som inngås med intervjuobjektene samtykker de i å la seg intervju for et bestemt, avgrenset formål. Det er grunn til å tro at flere sier nei dersom de blir bedt om å la seg intervju for uspesifiserte formål.

* Kvalitative data som inneholder personopplysninger kan ofte være svært krevende å gjøre åpent tilgjengelig uten å bryte med personvern hensyn. Anonymisering kan innebære at dataene mister mening og kontekst – og dermed verdi.

Dersom prinsippene for åpning, slik de er skissert i bakgrunnsnotatet, blir gjort gyldige uten mulighet for unntak, vil forskning som er basert på kvalitative data med personopplysninger ha større risiko for å nedprioriteres fordi det vanskelig kan gjøres åpent tilgjengelig.

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Gjennomsiktighet i forskningsprosesser er tett knyttet til vitenskapelig kommunikasjon, men dette er i liten grad omtalt i bakgrunnsnotatet om åpen forskning. Vi er klar over at slik kommunikasjon er en relativt tidkrevende prosess, men forskningsdata og publisert forskning er ikke umiddelbart tilgjengelig for de som ikke er en del av det aktuelle forskerfellesskapet. Derfor er formidling nødvendig. Universitetene og høyskolene spiller en nøkkelrolle i arbeidet med å omdanne forskningsresultater til undervisningsmateriale. Høyere utdanning er den viktigste kanalen for formidling av forskning. Dette er ignorert, eller i beste fall undervurdert, i bakgrunnsnotatet fra Forskningsrådet.

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til policy for åpen forskning fra Kif-komiteen

Ansvarlig avsender:

Leder av Kif-komiteen Curt Rice (saksbehandler Heidi H Zachariassen)

Komité for kjønnsbalanse og mangfold i forskning (Kif) takker for muligheten til å spille inn til Forskningsrådets policy for åpen forskning.

Forskningsrådet ber om innspill på tre temaer; åpne forskningsprosesser, åpen innovasjon og involvering og brukerinvolvering og folkeforskning (citizen science). Kifs innspill vil i hovedsak dreie seg om åpne forskningsprosesser og åpen innovasjon. Vi har valgt å besvare spørsmålene om åpne forskningsprosesser og åpen innovasjon samlet i ett dokument da det best belyser de temaene vi ønsker å sette fokus på.

1. Dagens situasjon:

Det er en markant ubalanse mellom kvinner og menn i norsk forskning. Kvinner er fortsatt underrepresentert på høyere stillingsnivåer i så å si alle fag. Det er langt flere mannlige enn kvinnelige professorer, mens det er flere kvinnelige enn mannlige studenter. Likevel ser vi en forbedring fra år til år. Ifølge tall fra DBH for 2018 er andelen kvinnelige professorer nå på 30,8%. Dette har ikke skjedd av seg selv, men er resultatet av et møysommelig arbeid med mye motstand over mange år. Kvinner og menn stiller i prinsippet likt i sine muligheter til å gjøre en forskerkarriere, men forskning viser at kvinners muligheter til å nå frem øker når meritteringsprosesser er mest mulig strukturerte og transparente. I tillegg er det en fordel med inkluderende arbeidsplasser som tilrettelegger for ulike faser i menns og kvinners livsfaser. Det finnes en stor forskningslitteratur som dokumenterer kjønnsforskjeller i publiseringsaktivitet. Menn publiserer mer enn kvinner i høyt rangerte tidsskrifter. Dette gir store utslag i kvinner og menns karriereutvikling.

Tall fra NIFU viser at det i 2014 var 25% forskere med innvandrerbakgrunn, men kun 3% av disse hadde utdanning fra Norge og mindre enn 1% var etterkommere av innvandrere. Etterkommere av innvandrere i Norge er godt representert som studenter (13%), men dårlig representert blant forskere. Dette til tross for at en stor andel master-studenter med ikke-vestlig bakgrunn har ambisjoner om å bli forskere. Det er en høy andel innvandrere i midlertidige stillinger i henhold til NIFUs statistikk.

Kif har gjennom mange års arbeid bygget opp god kompetanse på hvilke barrierer som finnes for kvinners karriere i forskning. Vi er også i ferd med å utarbeide et kunnskapsgrunnlag på dette området for etniske minoriteter. Kjente barrierer inkluderer blant annet utfordringer i rekrutteringsfasen, inkludering på arbeidsplassen, midlertidighet, bias i ansettelsesprosesser og opprykk og lønnsforskjeller.

Kif er en komité som lenge har jobbet for større åpenhet og inkludering i academia ved å peke på hemmende maktstrukturer, ulikhet i karrieremuligheter, maktulikhet i innflytelse og viktigheten av kjønns- og mangfoldsperspektiver i forskningen. Dette mener vi er gode forutsetninger for å komme med innspill til Forskningsrådets policy for åpen forskning.

2. Vurderinger:

Åpen forskning og åpen innovasjon har store muligheter til å bøte på og snu den forskningsskepsisen vi er vitne til både nasjonalt og internasjonalt. For at dette skal skje er det viktig at man tidlig inkluderer et aktørperspektiv i utviklingen av hvordan åpen forskning og innovasjon skal fungere og hva den skal produsere. Økt åpenhet og involvering kan, hvis den blir reell, gi forskning og innovasjon som holder høy kvalitet og er relevant og viktig for mangfoldet av befolkningen.

Åpen forskning

Åpen forskning handler om å gjøre selve forskningsprosessen og dens resultater mer tilgjengelige og også mer inkluderende. Denne tilnærmingen legger opp til en endring av tradisjonelle måter å forske på som muliggjør at nye aktører og perspektiver inkluderes i hele forskningsprosessen og at kunnskap spres raskere og når bredere ut. I tillegg kan gevinsten være at forskningen får større relevans for flere og bedre kvalitet.

Brukerinvolvering, involvering i flere faser og brukarmedvirkning er nøkkelord her. I tillegg skal forskningen tilgjengeliggjøres for flere med åpen kode, åpen data og åpen tilgang (open access). Måten elementene i åpen forskning er beskrevet på medfører at den tradisjonelle forskerpraksis snus opp ned. Dette vil kreve endring i både forskerkulturen og strukturene rundt forskningsproduksjon. Dette vil ha implikasjoner for kvinners og menns forskerkarrierer.

Åpen innovasjon

Åpen innovasjon betyr at man ønsker å åpne innovasjonsprosesser til alle aktører og gjøre det mulig å la all kunnskap sirkulere fritt. Innovasjon og kunnskapsutvikling skal skje i samspill mellom ulike enheter; organisasjoner, bedrifter og forskningsmiljøer. Åpen innovasjon signaliserer et bruker-fokus som gjør det mer relevant å involvere eksterne kunnskapsbaser deriblant sluttbrukere. Dette virker lovende for sammensetningen av mer mangfoldige forsknings- og innovasjonsteam på tvers av sektorer. Norsk og internasjonal forskning påpeker at innovasjonsprosesser påvirkes av hvorvidt forskningsteam er homogene eller heterogene grupper – både med hensyn til kjønn, fødeland og kultur.

Ord som åpenhet og inkludering lover godt for økt kjønnsbalanse og mangfold i forskergrupper og for at forskningens og innovasjonens innhold og resultat inkluderer et kjønns- og mangfoldsperspektiv. For å omsette ord til handling er det derfor viktig å sette fokus på hvordan det legges til rette for åpenhet og inkludering. Dette skjer ikke av seg

selv. Kif-komiteen ønsker å påpeke noen elementer som den mener er særlig viktig for å ivareta og fremme menns og kvinners karrierer i åpen forskning og for å fremme et mer mangfoldig akademia i fremtiden. Større åpenhet og involvering i innovasjon må tilsvarende medføre inkludering og sammensetning av forsker-team med ulike bakgrunn i hele innovasjonsprosessen. For at resultatene av innovasjonen skal være relevante, holde høy kvalitet og skape endringer på systemnivå (impact), må dessuten innovasjon inkludere et kjønns- og mangfoldsperspektiv, skje i ulike deler av samfunnet og i ulike fagmiljøer.

Det som Kif ser som en utfordring for innovasjon er «blindfelt», områder som berører store befolkningsgrupper (miljø, samferdsel, infrastruktur, teknologi), men der det er mindre utviklet modeller for dialog og involvering med ulike berørte grupper i samfunnet. Flere viktige fagfelt som står sentralt i Langtidsplanen for forskning er berørt av behov for dialog og brukerinvolvering. Samtidig ser vi at en del forsknings- og innovasjonsmiljøer har forskningsgrupper der det er få kvinner og få forskere med ikke-vestlig innvandrerbakgrunn. Økt fokus på forskeres samhandling med omverdenen påkrever større bevissthet om kjønnsbalanse og mangfold i forskerpopulasjonen.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

- Åpen forskning og åpen innovasjon skal fremme kjønnsbalanse og mangfold i forskning
- Åpen forskning og åpen innovasjon må inneholde et kjønns- og mangfoldsperspektiv
- Kif-komiteens mål er å følge med i denne viktige prosessen, og gi innspill ved behov

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

Frem til nå har nesten alle nasjonale og internasjonale dokumenter som omhandler åpen forskning og åpen innovasjon vært kjønnsblinde. Det er vært noe fokus på karriereimplikasjoner jfr. rapport fra Europakommisjonen, men Kif savner et aktørperspektiv med tydelig fokus på kjønn og mangfold.

Det er viktig at Forskningsrådets policy anerkjenner at åpen forskning og åpen innovasjon vil ha store konsekvenser for *hvordan* forskning og innovasjon gjøres og av *hvem*. Policyen må ta høyde for det vi vet om barrierer for kvinner og etniske minoriteters karriereutvikling; Hvordan kan forskningsrådet strukturere og legge til rette for forsknings- og innovasjonsprosesser slik at målene om åpenhet og inkludering blir realisert til beste for alles forskerkarrierer?

Arbeidet med å utvikle og innføre åpen forskning og åpen innovasjon er fortsatt i en startfase hvor mye nå planlegges og ikke er satt ut i livet. På mange områder er det vanskelig å si noe konkret om hvordan dette vil endre akademia. Allikevel er det viktig å være i forkant og fra starten ha fokus på læring av hvordan åpen forskning og innovasjon vil slå ut i praksis.

Kif-komiteen ber Forskningsrådet utføre en konsekvensutredning i form av en følgeforskningsstudie som ser på hvordan åpen forskning og åpen innovasjon påvirker menns og kvinners forskningskarrierer. Med bakgrunn i resultatene fra studien må det lages retningslinjer for hvordan åpen forskning og åpen innovasjon kan fremme kjønnsbalanse og mangfold i norsk forskning. Under følger noen områder komiteen mener det er særlig viktig å se på:

- Krav til sammensetning av forsknings- og innovasjonsteam.
- Krav til brukerinvolvering
- Krav til forskningsledelse for å skape åpne og involverende forsknings- og innovasjonsteam. Hvordan forankre dette i ledelsen og hva trengs av kompetanse og opplæring for å få dette til?
- Hvordan vil et meritteringssystem i åpen forskning og innovasjon se ut og hvordan vil dette påvirke menns- og kvinners karrierer?
- Åpen tilgang (open access)- stilles det krav til kjønnsdelt data på åpen tilgang-praksiser?
- Åpen data- Hva slags krav stilles til datakvalitet og gjenbruk? Er dataene som deles åpent kjønnsensitive eller kjønnsblinde?
- Åpen fagfellevurdering- Hva slags krav stilles til kjønnsbalanserte grupper for fagfellevurdering? På hvilken måte kan denne praksisen gi større rom for gender bias?
- På hvilken måte vil DORA slå ut for evaluering og merittering av kvinners publikasjoner?
- Satsing på fremragende forskning (eksellens). Dette har vært et tilbakeskritt i arbeidet for å øke kjønnsbalanse i toppstillinger. Hvordan vil åpen forskning påvirke dette?
- Hvordan påvirker åpenhet og inkludering sårbare grupper i samfunnet?

Spørsmål særlig relatert til åpen innovasjon:

- Hvordan måles innovasjon? I følge svensk forskning får den målingen som er gjort frem til nå i hovedsak innovative bransjer som er mannsdominerte.
- Hvordan reflekteres de ulike fagfeltene når innovasjon måles? Hva er måleparametrene?
- Hva er innovasjonsfokuset i naturvitenskaplige og teknologifag vs. humaniora og samfunnsfag?
- Hvor skjer innovasjonen? Er dette i miljøer med sterk kvinne- eller mannsdominans?
- Hvordan vektlegges innovasjon i offentlig sektor vs. innovasjon i privat sektor?
- Hvordan synliggjøres de ulike aktørene som skaper innovasjon? Er det forskjell på mannlige og kvinnelige innovatører?

- Hvordan sikre at de fagområdene som er kvinnedominerte og som driver innovasjon får samme gjennomslag for finansiering som mannsdominerte fagområder?
- Gjøres det forskjell på sosial vs. teknologisk innovasjon og hvordan eventuelt likestille de? På begge områdene er et kjønns- og mangfoldsperspektiv viktig.
- Hvordan påvirkes innovasjonsprosesser av heterogenitet mht kjønn, fødeland og kultur?

Til slutt ønsker Kif å anbefale Forskningsrådet å inkludere eksperter på kjønn og mangfold i forskning i videre utvikling av Forskningsrådets policy for åpen forskning og videre arbeid med retningslinjer.

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer

Referanser:

Evaluation of Research Careers fully acknowledging Open Science Practices- Rewards, incentives and/or recognition for researchers practicing Open Science, European Commission 2017

Gender in Open Science & Open Innovation- Briefing Paper no.5, July 2018, GenderAction

Alsos, Gry Agnete, Hytti, Ulla og Ljunggren, Elisabet; **Research Handbook on Gender and Innovation**, Edward Elgar Publishing 2016.

Henningsen, Inge og Knut Liestøl 2013. «**Likestilling i akademia. Er eksellense for menn og Grand Challenges for kvinner?**», Tidsskrift for kjønnsforskning, 37(3-4):348-361.

Solheim, M.C.W., and Fitjar, R.D. (2018): "**Samanhenger mellom utanlandskfødd arbeidskraft og innovasjon: er det kjønnsmessige og geografiske skilnader?** (The relationship between foreign-born workers and innovation: Are there gender and geographical differences?)". Søkelys på arbeidslivet, Universitetsforlaget, Årgang 35, nr. 3-2018, s. 171–185

Spørreskjema åpne forskningsprosesser

Navn på ansvarlig avsender:

Lars-Anders Breivik

Institusjon:

Meteorologisk institutt

1 Dagens situasjon

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur

Dagens system og rammevilkår innenfor meteorologi-faget bygger på en lang tradisjon for deling. Det har sammenheng med kravene til operasjonell meteorologi hvor datadeling på tvers av landegrenser i nær sann tid er en forutsetning for å kunne lage værvarsler. Dette er forankret institusjonelt og praktisk gjennom Verdens meteorologiorganisasjon, WMO.

Teknisk infrastruktur og felles formater og standarder er godt etablert. Denne delekulturen er vesentlig bakgrunn for at Meteorologisk institutt i dag er aktiv innenfor utvikling av rutiner og standarder for data deling.

Videre er tjenester innen meteorologi, oseanografi og klima forskningsbasert. En viktig del av forskningen i fagfeltet handler om å studere prosesser og utvikle algoritmer og modeller som danner grunnlaget for varslingen. Deling av resultater i tidsskrifter etc. er selvsagt viktig, men enda mer effektivt er dette når metodikk, som f.eks programkode kan deles og utvikles i fellesskap i det internasjonale forskermiljøet. Dette er utbredt dag innenfor disse delene av tjenesteorienterte geovitenskaper

2. Vurderinger

Hvordan er åpen forskning forankret på ledelsesnivå ...

Godt forankret av grunner som skissert over.

På hvilke områder er institusjonen/organisasjonen/bedriften godt dekket og på hvilke områder savnes klarere retningslinjer?

Brukbart dekket med hensyn til det etablerte samarbeidet og delekulturen innen fagfeltet. Det er imidlertid et stort potensiale for å utnytte data og kunnskap fra andre kilder og fagområder. Her innebærer utviklingen av standardiserte metoder og metadata for identifisering og gjenfinning (FAIR-prinsippene), samt bruk åpne lisense, nye muligheter.

På hvilke områder er det særlig behov for nasjonal koordinering, felles løsninger og retningslinjer?

Tydelige prinsipper, retningslinjer og verktøy for deling av offentlig finansierte data, programvare og resultater (f.eks. resultater fra Forskningsråd prosjekter)

Hva slags type opplæring, rådgivning og veiledning knyttet til åpen forskning er det behov for?

For den offentlig og nasjonale delen av forskningen bør lett tilgjengelige og klar dokumentasjon gjennom Forskningsrådet være tilstrekkelig. Det samme gjelder retningslinjer for EU forskningen som nok for en stor del er sammenfallende.

Hvem bør ha ansvar for å utdanne datarøkttere?

Dette bør inn som en del av geofaglig utdanning på lik linje med etikk, måleteknikk, og programmering. Det er en del av verktøykassen for moderne forskning. I dag mangler grunnleggende kunnskap på området. For å sikre disiplinsforståelse bør dette inn på utdanningsnivå hos de store aktørene - styrt av domenekunnskap og ikke bibliotekene.

Hvilken plass bør datarøkttere ha i forskningsprosjekter?

Alle prosjekter som skaper data bør ha datarøkttere involvert. Prosjektplaner bør ha datasett som klare leveranser slik at oppfølging gjennom dataforvaltningsplaner enkelt lar seg gjennomføre.

Hvordan ivareta kvalitetssikring av forskning?

Fagfellevurdering er det viktigste verktøyet for kvalitetssikring av forskning. I tillegg representerer åpen forskningsdata og åpen kildekode mulighet for innsyn og kvalitetssikring.

Dersom det ikke skal være tidsskriftenes innflytelsesfaktor som legges til grunn når forskningskvalitet måles: hvordan, og ut i fra hvilke kriterier, bør forskningskvalitet vurderes?

For en institusjon hvor forskningen skal bidra til tjenesteutvikling er deling motivert av forbedringspotensialet dette innebærer.

Det er like fullt viktig, ikke minst for den enkelte forsker, at videre bruk forskningsresultater som datasett eller en delt kode kan dokumenteres (f.eks. DOI) og at måltall for forskere og forskningsinstitusjoner utvides til å inkludere data og programvare i tillegg til artikler.

Hvordan sikre at tilbudet av datainfrastrukturer gjenspeiler dagens og morgendagens forskningsbehov?

Nasjonal koordinering, eks som Sigma2. Nasjoner som ikke har slike strukturer er ikke synlige på den internasjonale arenaen. Det som mangler er en sterkere kobling mot disjunkt kunnskap og behov.

Er det behov for å opprette egne institusjoner for forvaltning av en eller flere datainfrastrukturer? Eventuelt på hvilke områder?

Ja, det er behov for en felles nasjonal infrastruktur for å sikre tilgang til store mengder data for forskning. Eksempler på slike infrastrukturer er NIRD og Nasjonalt Bakkeselement for Satellittdata (NBS). For slike infrastrukturer er det nyttig å se på forskning og forvaltning samlet. Generelt bør infrastrukturene være nært tilknyttet operasjonelle og vitenskapelige miljøer der dataene benyttes og de må ha et langsiktig mandat og finansiering.

Ved å bruke standardiserte metoder og metadata for identifisering og gjenfinning sikrer man ikke bare enkel bruk, men muliggjør også bruk av distribuert infrastruktur lokalisert på de enkelte institusjoner. Dette gjør infrastrukturen mer fleksibel mht planlegging. Parallelt med dette bør man søke muligheten for å knytte seg opp mot internasjonal og særlig europeisk data infrastruktur.

Hvordan bør midler fra sektordepartementer brukes til å medfinansiere datainfrastruktur som er relevant for å håndtere og tilgjengeliggjøre data av relevans for både forskning og forvaltning?

Gjennom forvaltningens mandater der det eksisterer. Der det ikke eksisterer må direkte finansiering og nye strukturer etableres.

Hvordan bør Norge bidra til finansiering av internasjonale datainfrastrukturer?

Norsk bidrag må sørge for brukerforankring samt økt innflytelse og kompetanseutvikling nasjonalt. Nasjonal finansiering kan utnyttes til aktiv involvering av konkurransedyktige nasjonale miljøer. Det er viktig for å unngå utarming av norsk kompetanse i og med det nå foregår en relativt lukket prosess på fremvekst av europeiske infrastrukturer.

Finansieringsmodellen for datainfrastrukturer må bestå av flere elementer. Det er urealistisk at forskningsprosjektene alene kan finansiere datainfrastrukturer. Det vil gi en fragmentert løsning med dårlige muligheter for deling og bruk av data på tvers av fagområder.

Dette tilsier en modell med et element av målrettet bevilgning der forskning og forvaltning bidrar, et element av prosjektf finansiering og et element av basisfinansiering fra vertskapsinstitusjon. De to siste vil bidra til forankring og eierskap. Alle elementene må bidra både til anskaffelse, implementering, videreutvikling og drift. En løsning hvor sentral finansiering (Forskningsrådet og statlige satsinger) kun bidrar til anskaffelse og implementering er ikke bra for infrastrukturer med lang levetid. Det fører til utarming av institusjonene, dårligere kvalitet over tid og risiko for at de best egnede institusjonene ikke vil ta på seg å være vertskap for infrastrukturer.

For å få til felles innsats fra forskning og forvaltning må finansieringsmodellene koordineres bedre enn i dag. Med dagens løsning kan vi risikere at en infrastruktur gis midler over statsbudsjettet, mens en annen og konkurrerende infrastruktur når opp i Forskningsrådets infrastruktur utlysning.

Ved siden av elementene over er det viktig å utnytte internasjonale, særlig europeiske initiativ og utbygginger og norske infrastrukturer må ta del i konkurransen om å levere til disse.

3) Målsettinger

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

Relevante data og programvare er sikret for ettertiden i veldokumentert (standardisert), maskinlesbar og interoperabel form slik at forskere kan benytte disse dataene om 25-50 år og fortsatt skjønne innhold og kontekst. Dette innebærer ikke at alt skal arkiveres, men at forskningsmiljøene selv er ansvarlig for å vurdere hva som ikke kan gjenskapes og som må

arkiveres for fremtiden. Det er ingen vits å arkivere informasjon ingen kan forstå eller bruke, Dette innebærer at data, fysiske prøver, prøver og vitenskaplige artikler/observasjonsprotokoller må kobles sammen. For å få til dette må standarder, metodikk, ansvarsforhold, finansiering og verktøy utvikles/samordnes.

Størst mulig grad av deling av forskningsresultater, inklusiv data og metodikk er målet. Der hvor offentlig finansiering er grunnlaget bør dette være forutsetning. Videre satsing på tilrettelegging av standarder/metodikk og infrastruktur for deling er nødvendig. Her har Forskningsrådet vært strategiske og tatt flere grep gjennom f.eks satsing på utviklingsprosjekter. Framover vil et mål være å ta vare på det som er oppnådd og videreutvikle både de praktiske resultatene og kulturen. Finansiering av vedlikehold av data og infrastruktur er en nøkkel. Det er en flytende grense mellom ansvaret til forskningen/forskningsinstitusjoner og forvaltningen og forvaltningen kan overdras et større ansvar.

4) Anbefalinger og tiltak

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

Nasjonal koordinering mellom forskning og forvaltning, etablering av et virtuelt senter (for å unngå revirheving), nødvendig finansiering (som en del av koordineringen) og langsiktige forpliktelser fra bestemmende/koordinerende (departementer) og utøvende nivåer (Forskningsrådet, forvaltningsinstitusjoner).

Se forøvrig avsnittene over hvor dette er adressert

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

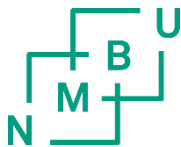
3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Forskningsrådet - åpen forskning

Vår ref.
18/04635-8

Deres ref.

Dato
31.01.2019

Forskningsrådets høring om policy for åpen forskning - innspill fra NMBU (til Forskningsrådet)

Vedlagt følger NMBUs innspill til Forskningsrådets høring om policy for åpen forskning (vedlegg 1), åpen innovasjon (vedlegg 2) og brukerinvolvering og folkeforskning.

Vennlig hilsen

Mari Sundli Tveit
Rektor

Øystein Johnsen
Prorektor for forskning og innovasjon

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Vedlegg: Vedlegg 1_Åpne forskningsprosesser_final, Vedlegg 2_Åpen innovasjon_final, Vedlegg 3_Brukerinvolvering_folkeforskning_final

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.
2. Vurderinger:
Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.
3. Målsettinger:
Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.
4. Anbefalinger og tiltak:
Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?
5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Mari Sundli Tveit

Institusjon

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

Tema 1 - åpne forskningsprosesser

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

Åpen publisering (OA): Utfallet av forhandlingene knyttet til Plan S og hvordan denne blir implementert vil få betydning for hvordan løsninger og systemer for åpen publisering vil se ut i fremtiden. Det vil være flere policyer, retningslinjer, verktøy m.m som vil måtte endre seg når man ser utfallet av Plan S (se NMBUs innspill til veileder for Plan S, 04. 02. 2019 for detaljer; her nevner vi noen av momentene).

Per i dag er det kun ca. 20 % av dagens nivå 1 og 2 tidsskrifter er gull OA. Dette betyr at slik publisering nå gir liten bibliometrisk uttelling for den enkelte forsker og for institusjonene. Gitt kriteriene i Plan S, må publiseringsindikatoren i KDs budsjettmodell (RBO) endres og tilpasses kravet om gull OA.

Grønn OA, via deponering av post-print versjonen av en artikkel i et åpent vitenarkiv, er en måte å tilgjengeliggjøre publikasjoner som er bak betalingsmurer. Men det er utfordringer knyttet til dette fordi forfatteren har lite kunnskap om hvilken versjon av en artikkel som kan lastes opp, i enkelte tilfeller har ikke forfatteren tilgang til den rette versjonen, og opplastingsfunksjonen via Cristin er tungvinn og ikke godt nok kjent. Registrering og tilgang til full tekst av publikasjoner via Cristin burde være automatisert. I dag er det svært mange artikler som forfatteren må registrere og laste opp selv, og det medfører merarbeid som er unødvendig. En bedre løsning for grønn OA er publisering gjennom pre-print servere, eks BioArchive. Slike servere har flere fordeler utover åpen tilgjengeliggjøring av publikasjoner, nemlig at forskere dokumenterer at de er først ute med resultater og dermed unngår å bli "kuppet" av konkurrerende forskningsgrupper. Tilsvarende systemer bør utvikles og være tilgjengelig i andre fagfelt.

Systemet for gull OA publisering slik det fungerer i dag er tungvint og må forbedres. Først må forfatteren betale for publisering, deretter søke om å få dekket sine utgifter fra lokale publiseringsfond. Disse fondene har til tider lite midler og forskerne kan oppleve at utgiftene til gull OA blir refundert lenge etter eller ikke blir refundert i det hele tatt.

Nåværende abonnementsystem gir incentiver for høyere kvalitet i tidsskriftene og dermed stadig flere lesere. Gull OA kan være en fremtidsrettet måte å publisere på gitt at publiseringskanalene holder høy kvalitet og grundige fagfellevurderinger. Men det kan også gå i den retning at jo flere forfattere som får sine artikler publisert - uansett kvalitet; jo større inntjening. Det er viktig å sikre at dette ikke skjer.

Åpne forskningsdata: Arkivering av forskningsdata i dataarkiv og tilgjengeliggjøring av dette er for mange forskere velkjent, mens andre har lite kunnskaper om dette. Det etterspørres stadig gode verktøy for datahåndteringsplaner samt lagrings- og arkiveringsløsninger. Det er svært mange ulike behov fordi forskningstema, metoder og verktøy er svært ulike både innen og mellom ulike disipliner. Det er derfor viktig at forskningsmiljøene stimuleres til å utvikle standarder og kultur for deling, lagring og arkivering. Det er et stort behov for datarøkttere (data managers) ved institusjonene og i forskningsmiljøene, samt økt kompetanse og kunnskap om datahåndtering.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

1. Løsninger og verktøy:

På hvilke områder er det særlig behov for nasjonal koordinering, felles løsninger og retningslinjer?
NMBU mener at systemet for publisering må forenkles. Det er en utfordring at forskerne selv ikke forstår systemene. For eksempel finnes følgende begrep: gull OA, grønn OA, hybrid OA, pre-print, post-print, forlagets pdf, røvertidsskrift, nivå 1 og 2, publiseringsutvalg, publiseringsindikator, fagorgan, egenarkivering, vitenarkiv, lisens (6 ulike), copyright. Det er utfordrende at det ofte kun er ansatte i administrasjonene og ved bibliotekene som har nok innsikt.

For historisk bevaring bør det finnes et nasjonalt vitenarkiv for alle norske publikasjoner. Institusjonsvise vitenarkiv krever mye lokale ressurser. Forfatteren bør ha copyright til egne publikasjoner.

Det er stort behov for datarøkttere (data managers) ved institusjonene og i forskningsmiljøene, samt økt kompetanse og kunnskap om datahåndtering. NSD kan spille en viktig nasjonal rolle, men det må også bevilges midler lokalt for å sikre lokal kompetanse. Dataarkivene som bygges opp nasjonalt og som får store ressurser fra offentlige midler (NIRD, NSD m.m), må samarbeide tett, koordineres og ha nok ressurser til å bistå forskere fra ulike fagområder. Det er et stort behov for målrettet informasjon om eksisterende tilbud og muligheter. Det er behov for å utdanne kuratorer hvis oppgave er å forvalte data som deponeres i arkivene over tid.

System og verktøy for lagring av data bør være lokalt på institusjonene, men deling av data mellom institusjoner (nasjonalt og internasjonalt) må være mulig.

Datahåndteringsplaner (DMP) er et godt tiltak for å starte tidlig med god datahåndtering. Men per i dag er det lav kompetanse knyttet til dette både i forskningsmiljøene, ved institusjonene og til og med i Forskningsrådet selv. NSD har utviklet en generell DMP som fungerer godt, men det bør utvikles DMP som er mer spesifikke innenfor fagene. Ved utvikling av slike DMP er det viktig at fagmiljøene involveres.

2. Kompetanse og opplæring:

Hvilke grupper har størst behov for opplæring, rådgivning og veiledning og hvem bør ha ansvar for at dette tilbys? Studenter, ph.d.-kandidater, vitenskapelig ansatte, teknisk/ administrativt ansatte har behov for dette. Det er behov for både lokal og nasjonal opplæring, rådgivning og veiledning. Det må bevilges midler til å implementere dette i nye utdanningsprogrammer, emner, ressurser i forskningsgruppene og ved institusjonene.

3. Forskningsdata:

Hvem bør ha ansvar for å utdanne datarøkttere?
Utdanningsinstitusjonene.

Hvilken plass bør datarøkttere ha i forskningsprosjekter?
I større forskningsprosjekter bør det bevilges midler til egne datarøkttere. I mindre prosjekter bør institusjonene ha ressurser lokalt.

Hvordan sikre at tilbudet av datainfrastrukturer gjenspeiler dagens og morgendagens forskningsbehov?

Dette kan sikres gjennom utvikling av datainfrastrukturer i samarbeid med forskningsmiljøene både nasjonalt og internasjonalt. Det må bevilges midler til utdanningsprogrammer og

forskningsprosjekter. Samarbeid med næringsliv og offentlig sektor er viktig.

Hvilke insentiver er viktige for å stimulere til økt datadeling og til åpen metodedeling?

Det viktigste insentivet for å få dette til, er at verktøy og systemer er lett tilgjengelige og enkle, og at forskerne kan få hjelp når de trenger. Det er mulig merittering for denne type arbeid kan fungere.

Hvordan sikre både nasjonal og internasjonal samordning av datainfrastrukturer som tilbyr fellestjenester for forskning? Hvordan sikre at relevante tjenester etableres og unngå overlapp?

Ansvar for datainfrastrukturer som tilbyr fellestjenester for forskning må være på nasjonalt nivå, og mulig å involvere UHRs fagorganer mer aktivt enn i dag. Informasjon er en nøkkel. Det finnes mange datainfrastrukturer, men de er ikke veldig kjent for nye fagområder som nå må ta datalagring mer alvorlig enn før.

Er det behov for å opprette egne institusjoner for forvaltning av en eller flere datainfrastrukturer? Eventuelt på hvilke områder?

Muligens. Det viktigste er at NSD og NIRD/ UNINETT Sigma2 har et tett samarbeide. Det må unngås at det bygges opp parallelle nasjonale systemer og institusjoner. Det må defineres hvilken rolle UNIT skal ha når det gjelder datahåndtering og datainfrastrukturer.

4. Insentiver og belønning for åpen forskning:

Hvordan ivareta kvalitetssikring av forskning?

Dagens system for fagfelle vurderinger av publikasjoner, søknader og ansettelse må opprettholdes. Kvaliteten utvikles i forskningsmiljøene. Det bør telle i merittering å ha utført review-arbeid. Det eksisterer i dag løsninger eks Publons (<https://publons.com/about/home/>) som gir mulighet for å anerkjenne review-arbeid, men det «tar ikke av» uten at det legges vekt på det ved merittering.

Dersom det ikke skal være tidsskriftenes innflytelsesfaktor som legges til grunn når forskningskvalitet måles: hvordan, og ut i fra hvilke kriterier, bør forskningskvalitet vurderes?

En mulig måte å legge vekt på publikasjonens kvalitet er gjennom for eksempel siteringsindekser. Dette kan være problematisk fordi det mangler tradisjoner i en del fagfelt, spesielt innen samfunnsvitenskapene og humaniora. Tidsskriftenes innflytelsesfaktor (Impact Factor) er et viktig kvalitetskriterium som er bygget opp over lang tid og som ikke bør fjernes helt, men som kan legges til andre viktige kvalitetskriterier. Prinsippene i DORA, som NMBU har undertegnet, må implementeres.

Hvordan kan dokumentering og vurdering av forskerkompetanse innrettes for bedre å stimulere til åpen forskning?

Systemene og verktøyene for åpen forskning må utvikles i takt med forskningen selv. Da vil det i seg selv være gode incentiver for åpen forskning. Per i dag får de unge forskerne som gjør dette fordeler karrieremessig og får et større nettverk. Graden av åpen forskning varierer mye mellom fag og disipliner. Et eks er BioArchive som brukes mye innen biologi. Her er det mulig å følge og kvantifisere hvordan ens publikasjon blir delt og kommentert gjennom <https://rxivist.org>. Denne portalen gjør følgende: "Rxivist combines pre-prints from bioRxiv with data from Twitter to help you find the papers being discussed in your field. Currently indexing 40,437 bioRxiv papers from 182,693 authors». Dette viser at det utvikles stadig nye former for kommunikasjon om forskning basert på deling og åpenhet, og dette vil måtte påvirke våre systemer for incentiver, belønning og vurderinger ved opprykk etc.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

Åpen publisering:

Hovedmålsettingen innenfor Åpne forskningsprosesser er at systemene for kvalitetssikring og fagfellevurderinger videreføres. I tillegg bør det være en målsetning at systemene og verktøyene for publisering forenkles og endres i retning av full åpen tilgang (men ikke på bekostning av kvalitet).

Åpne data:

Hovedmålsetting bør være at kompetansen økes i alle deler av forskningskjeden: ansatte og studenter ved institusjonene, hos de som finansierer forskningen, i byråkratiet, i næringslivet og i offentlig sektor. I tillegg må det utvikles verktøy og metoder for at dette kan gjennomføres i praksis.

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

- Det er særdeles viktig at kvalitetssikring og fagfellevurdering opprettholdes i en overgang mot mer åpen forskning. Eksisterende systemer for dette må derfor videreføres og videreutvikles i fagmiljøene.
- Det er nødvendig med forenkling av publiseringssystemene og det nasjonale publiseringsregimet. Det må være sterkere incentiver for høy kvalitet fremfor kvantitet.
- Cristinsystemet bør forenkles og automatiseres.
- Det er nødvendig med gode og tilgjengelige nasjonale datainfrastrukturer. Det er viktig med avansert brukerstøtte både nasjonalt og lokalt.
- Det er nødvendig med opplæring og kompetanseheving ved institusjonene, i fagmiljøene, blant studentene og hos forskningsfinansierende institusjoner. Det må bevilges midler til utdanning av datarøktene og til utvikling i fagmiljøene/prosjektene.

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Mari Sundli Tveit

Institusjon

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

Tema 2 - Åpen innovasjon

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

NMBU mener at åpen innovasjon er et interessant fenomen som betegner prosesser hvor aktører fra ulike sektorer og faglig ståsteder kommer sammen for å løse utfordringer som krever tverrfaglig tilnærming og diversitet i perspektiver. Åpen innovasjon er et begrep som på flere måter er krevende å forstå nettopp på grunn av at innovasjonsprosessene er komplekse, sjelden lineære, og så mangfoldige at begreper vi bruker ikke blir presise nok. Det hindrer oss likevel ikke i å utvikle innovasjonsøkosystemer, som nettopp er under stadige utvikling for å inspirere og tilrettelegge for prosesser hvor deltagere åpent bidrar til å skissere løsninger på store og små utfordringer. Forskningsrådets dokumenter er interessante, men ikke nødvendigvis klargjørende, og NMBU ser med fram til hvordan Forskningsrådet vil utvikle sin policy. Vi bidrar gjerne med å drøfte begrepet «åpen innovasjon» for å fremme tiltak og aktivitet som gir økt innovasjon og verdiskapning tuftet på bærekraftsmålene.

Det er mange gode hensikter knyttet til bredere involvering og større åpenhet i forbindelse med forskningsdrevet innovasjon. Et økt samarbeid mellom forsknings- og utdanningsinstitusjoner, næringslivet og offentlig sektor vil kunne skape ringvirkninger. En policy for åpen innovasjon bør ta hensyn til om innovasjonen kan medføre et paradigmeskifte og/eller bidra til å skape en ny næring hvor mange bedrifter kan etablere seg, eller om innovasjonen er en videreutvikling av eller en ny kombinasjon av kjent teknologi.

Graden av åpenhet kan avhenge av hvor langt man har kommet i innovasjonsprosessen. Opphavsrettigheter til ideer må beskyttes, og grunnideen med kommersialisering er at eierskap og bedriftsetablering sikres gjennom patentering i helt eller delvis lukkede prosesser. Selv kommersialiseringsarbeidet, eller forretningsutviklingen, kan være åpen, der man etterspør kunnskap og ferdigheter idet man inviterer til partnerskap eller inviterer underleverandører inn for å ferdigstille produkt eller tjeneste for salg og dernest videreutvikling.

Innovasjonsprosesser kan også være helt åpne på et tidlig stadium, for eksempel i idèverksteder, der man søker sammen for å løse et eller flere problem, der deltagerne helt åpent fremmer ideer i fellesskap. Gode ideer utvikles, og etter at ideene blir konkretisert, så må prosessene gradvis lukkes, patentene utformes og rettigheter sikres i lukkede fora der risikovillig investorkapital stilles til rådighet for kommersielt lovende prospekter.

Publisering er den viktigste drivkraften for de fleste vitenskapelig ansatte ved universitetene. Dette er fordi publisering tradisjonelt har vært det viktigste grunnlaget for prestisje og videre karriereveier innen akademia. I de senere årene har det vært satt fokus på merittering av undervisning da dette ofte har kommet i skyggen av forskning og publisering. Det er helt tydelig at merittering av undervisning er et viktig virkemiddel for økt prestisje og fokus. Tilsvarende kan være gjeldende for innovasjon. Patenter er også eks på publikasjoner, og merittering av patentering, men også innovasjonsarbeid mer generelt, bør innføres.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Stimulere til åpen innovasjon: Økt kompleksitet fordrer nye former for samarbeid i forskningsdrevne innovasjonsprosesser.

På hvilke områder kan åpenhet stimulere innovasjonsprosesser og hvordan?

Åpen forskning vil gi økte muligheter for innovasjon, sektorsamarbeid og utvikling av bærekraftige løsninger. Det betyr at åpenhet utvikles som en bærende verdi, basert på tillitsbygging mellom samarbeidspartene i forskningsprosjektene.

Hvordan stimulere til tverrfaglig og sektorovergripende forskning og innovasjon?

- Utveksling av arbeidskraft mellom ulike sektorer, gjesteopphold og samarbeid om studentoppgaver og forskningsprosjekter.
- Incentiver og rammevilkår må legges til rette for økt samarbeid på tvers av sektorer.
- Samarbeidet mellom Forskningsrådet og Innovasjon Norge må videreutvikles slik at finansiering av gode innovasjonsideer styrkes. Dette omfatter også SIVA.
- Etablere, vedlikeholde og finansiere gode møteplasser mellom lokalpolitikere, forskere, studenter og næringslivsaktører.
- Beholde og styrke SFI- og FME-finansieringen.
- Etablere store bærekraftsprogram innen forskning og innovasjon i Forskningsrådet, der sektordepartementene gir slipp på sine sektorielle føringer og heller bidrar finansielt til samarbeid på tvers av sektorene.

Hvordan kan Forskningsrådet legge til rette for mer åpen innovasjon og hvordan bør dette i så fall gjøres?

- Utlyse midler til etablering og utvikling av innovasjonsøkosystemer som stimulerer til samarbeid mellom ulike sektorer.
- Utlyse midler til workshops som er spesielt designet til å utveksle erfaringer og analysere suksesshistorier.
- (Videre)utvikle finansieringsordninger for ungt entreprenørskap, særlig koplet mot miljøer som arbeider med kunnskapstriangelet: forskning, utdanning og innovasjon.
- Utvikle avtalemaler som tar innover seg åpen innovasjon i ulike ledd av en innovasjonsprosess.
- Tydeliggjøre lovverket som setter rammer for universitetenes og vitenskapelig ansattes plikter og rettigheter.

Åpen tilgang til resultater vs. immaterielle rettigheter

For forskningsbasert åpen innovasjon vil deler av produktet/prosessen være beskyttet av rettighetsregulering og tilgang til resultater i forskningsprosjekter. Hvilke risikofaktorer er knyttet til åpne innovasjonsprosesser med tanke på konkurransefortrinn og immaterielle rettigheter?

Det er viktig for institusjonene å ivareta alle ideer som har utspring i forskning og utdanning både fra studenter og fra ansatte. Ideene vil kunne beskyttes og videreutvikles dersom forsknings- og innovasjonsprosessen kjøres i riktig rekkefølge (dvs patentering før publisering). Eksempler på risikofaktorer:

- Publisering før ideevaluering fordi presset på åpen publisering blir for høyt. Det er spesielt viktig å være oppmerksom på publisering av master- og ph.d.-oppgaver i åpne vitenarkiv (slik som Brage) kan hindre videre patentering.
- Samarbeid mellom parter hvor IPR-problemstillinger ikke er avtalefestet. Konsortier mellom flere industripartnere og FoU-institusjoner er særlig utsatt.
- I de fleste tilfeller vil ikke næringslivet kunne utnytte forskningsresultater kommersielt dersom de ikke er beskyttet før publisering.

Offentlig- privat partnerskap - FoU-institusjoner, næringsliv og offentlig sektor

Vil åpne forsknings- og innovasjonsprosesser kunne motvirke at offentlig-privat partnerskap utvikler seg i retning av at det offentlige i stadig større grad tar risikoen og de private aktørene får fortjenesten, og i tilfelle hvordan?

Det er vesentlig for samfunnsutviklingen at forskningsresultater, dvs ny kunnskap, er tilgjengelig for utvikling av innovasjoner, både de som kan utløse paradigmeskifter og de som kan utvikle forretningen til etablerte bransjer og selskaper. Det er mange eksempler på at tilgjengeliggjøring av kunnskap og teknologi har vært avgjørende for samfunnsutviklingen. Ett eksempel er lakseoppdrett. Det hele startet med at kreative NMBU-forskere innen husdyravl og genetikk samarbeidet med aktive og interesserte næringsaktører utviklet det som i dag er en av Norges viktigste næringer. Det offentlige investerer fremdeles betydelige beløp i forskning som bidrar til å videreutvikle denne næringen. I gitte situasjoner ønsker private selskaper å patentere oppfinnelser fra denne forskningen. Størrelsen på godtgjøring til universitetet versus innsatsen fra det aktuelle selskapet kan bli en problemstilling.

Hvordan kan offentlige myndigheter og Forskningsrådet sikre at FoU-investeringer bidrar til å løse store samfunnsutfordringer?

Dette kan løses gjennom forutsigbar og langsiktig finansering av forskning samt skattefordeler hos næringsaktører. Et vesentlig poeng er at forskningstemaer også må kunne være åpne, dvs at forskersamfunnet må bidra til å definere temaer og problemområder. Samtidig er det viktig at en velger å støtte forskning og innovasjon som nettopp søker å belyse og løse opplagte utfordringer vi har som samfunn.

Ekspertrollen og åpne læringsprosesser

Med utgangspunkt i det området du representerer, hvordan kan det bidras til bred involvering i forskning- og innovasjonsprosesser?

Involvering i forskning- og innovasjonsprosesser skjer gjennom tverrfaglige møteplasser. Tilpassede arealer til dette formålet er et stikkord. Dette kan være fysiske møteplasser hvor næringsliv og academia møtes (eks Eik ideverksted), forskningsinfrastrukturplattformer (eks Landskapslaboratoriet, Senter for husdyrforsk, Senter for klimaregulert planteforskning m.m) hvor ulike disipliner møtes (eks biologi og teknologi).

Når det gjelder brukergrupper i samfunnet så er det mange muligheter knyttet til utvikling og utprøving av nye teknologi (sensor, datainnhenting) som kan gjøres i samarbeid med bruker (eks bønder). Bevaring av genressurser (in situ bevaring) og involvering i foredling av planter (pre-breeding og participatory breeding), og Living Lab for utprøving av nye teknologier er andre eksempler.

Med utgangspunkt i området du representerer, hvordan kan forskerens tradisjonelle ekspertrolle utfordres slik at det stimuleres til innovasjon og økt læring for alle involverte parter?

Det er en utfordring at merittering av forskning ofte kommer i veien for arbeid med innovasjon. For at forskere og andre ansatte skal se nytten av å jobbe med innovasjon må det settes av tid og midler samt vurderes merittering og incentiver av slik type arbeid. Kompetanse i innovasjon og entreprenørskap bør styrkes i alle deler av utdanningene og blant ansatte ved institusjonene.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

NMBU har nylig vedtatt ny strategisk handlingsplan for verdiskaping, innovasjon og entreprenørskap med følgende visjon: «Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) skal være anerkjent for sin fremragende forskning og sine viktige bidrag til kunnskapsbasert innovasjon og verdiskaping for en bærekraftig samfunnsutvikling. NMBU skal synliggjøre nyskappingsaktiviteten, skape kultur for entreprenørskap og gi studenter og ansatte muligheter til omsette idéer og resultater fra forskningen til løsninger for samfunnet. NMBU skal bidra til åpne innovasjonsprosesser”.

I et langsiktig samfunnsperspektiv er det vesentlig at forskere klarer å se hvilke innovasjonsmuligheter som ligger i deres forskning. NMBU har i løpet av de siste 3 – 5 årene utviklet et sett av tiltak og aktiviteter for å bidra til økt innovasjon. Hovedprinsippet har vært å øke innovasjons- og entreprenørskapsevne gjennomgående på universitetet. NMBU vektlegger rom for å være kreativ, mot til å ta risiko, tilrettelegge for støtte til å løse konkrete problemstillinger i innovasjons- og entreprenørskapsarbeid og gi studenter og ansatte kompetanse i dette. Utdanning av dyktige kandidater med entreprenørielle- og tverrfaglige ferdigheter er viktig for å utvikle et tillitsbasert samarbeid med næringsliv og offentlig sektor.

Noen av tiltakene er etablering av ARD Innovation AS (TTO), Inkubator Ås AS, studentdrevede ideverksteder, utdanningstilbud i innovasjon og entreprenørskap og såkornmidler til tverrfaglige interne samarbeid. Idéverksteder har vist seg å være særlig viktig for å åpne opp for idéutvikling mellom private bedrifter og studenter og for at studenter skal tørre å etablere selskaper på sine ideer. Idéverkstedet utgjør sammen med ARD og Inkubator Ås en ramme for å utvikle gründerskap. Tilrettelegging og forutsigbare rammevilkår for innovasjonsøkosystemet ved NMBU er svært viktig i tillegg til at det må være et entydig og forståelig regelverk.

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

- Kultur for innovasjon, entreprenørskap og for samarbeid med etablert næringsliv kan styrkes ved å tilrettelegge for utveksling mellom sektorer. Dette kan for eksempel være å benytte forsknings- og utdanningsterminen i næringslivet eller offentlig sektor (prøves ut av NMBU fra og med 2019), praksisopphold i næringsliv, offentlig sektor og organisasjoner underveis i utdanningene, legge til rette for gjesteopphold ved institusjonene inkl. undervisning m.m.
- Det er viktig å styrke TTO og inkubatorfunksjonene, og gi dem forutsigbare økonomiske rammer og kapasitet.
- Samspillet mellom Forskningsrådet, Innovasjon Norge og SIVA kan utfordres. Virkemidlene må henge sammen, være tydelige og ha en enkel port inn til å søke. Forvaltningen av virkemidlene må gjøres av kompetente medarbeidere som har god innsikt regelverk (mva- og statsstøtteregelverk).
- Legge til rette med arealer til innovasjons- og entreprenørskapsarbeid, og øke tilgjengeligheten av laboratorier og forskningssentre for oppstartsselskaper og andre eksterne samarbeidspartnere.
- Det må legges til rette for at forskere og studenter kan gå inn som daglig ledere i oppstartsselskaper. Permisjonsordning for vitenskapelig ansatte slik at de kan få prøve seg som gründer/ medgründer er en mulighet.
- Innovasjon og kommersialisering bør være meritterende for vitenskapelig ansatte.
- Det bør vurderes å utvikle insentiver til UH for innovasjon- og entreprenørskapsarbeid samt videreutvikle skattefordeler for oppstartsselskaper og for selskaper som engasjerer seg i FoUI.
- Begrepsapparatet knyttet til åpen forskning inkl. åpen innovasjon må være tydelig og ensartet. Åpen tilgang betyr ikke nødvendigvis full umiddelbar åpenhet eller åpen tilgang til «alt». Mulighet for utsatt tilgjengeliggjøring må beskrives tydelig. Kunnskapen må økes i alle ledd.
- Konkurransenintensiteten i en bransje gjør at bedrifter ikke ønsker åpen innovasjon, men er opptatt av å sikre seg IP for raskt å kunne utvikle sin forretning. Åpne forsknings- og innovasjonsprosesser må ikke bli til hinder for samarbeid med forskningsintensive bedrifter og skremme bort attraktive partnere.

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

De 17 bærekraftsmålene motiverer globalt, nasjonalt og lokalt og formulerer godt de utfordringene vi står overfor. NMBU mener åpen forskning og åpen innovasjon bør tilstrebes, men vi erfarer også at det sett fra bedrifters ståsted er mange dilemmaer med åpen innovasjon. Komplekse, globale utfordringer kan ikke løses uten samarbeid på tvers av faglige disipliner og samfunnssektorer, og det må utvikles forståelse og gjensidig respekt for ulike forskningstradisjoner i samarbeidet. Innovasjon fordrer høy kvalitet på forskningen, dyp innsikt i fenomener som innovasjonene kan bygge på, og vilje til å dele kunnskap som oppnås innen og mellom forskningsfellesskap. Studentene må delta i innovasjonsarbeidet og møter mellom forsker, student, næringsliv gir grobunn for nye ideer og verdiskapingspotensial.

Det essensielt at alle parter har gjensidig respekt og innsikt i hvilke perspektiver og prinsipper som er lagt til grunn for samspillet mellom forskningsinstitusjonene og offentlige og private aktører. Forståelsen og kunnskapen knyttet til åpen forskning og åpen innovasjon må forenes mellom ulike sektorer og aktører.

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.
2. Vurderinger:
Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.
3. Målsettinger:
Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.
4. Anbefalinger og tiltak:
Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?
5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Mari Sundli Tveit

Institusjon

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

Tema 3: Brukerinvolvering og folkeforskning

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

BRUKERINVOLVERING

NMBU har lang erfaring med brukerinvolvering. Dette gjelder både bedrifter, organisasjoner, offentlige institusjoner og enkeltindivider, både nasjonalt og internasjonalt, og det gjelder de fleste fagmiljøer. Brukerinvolvering styrker i normaltilfellet både relevans, formidling, akademisk rennømmé og sosial aksept for vår virksomhet. Dessuten gir det læring til involverte parter, og det fører ofte også til f.eks. inkludering av studenter i arbeidet. I enkelte tilfeller kan det oppstå misnøye, f.eks. mht akademisk frihet og fordeling av økonomiske ressurser, men alt i alt er brukerinvolvering nødvendig og fornuftig i mange typer prosjekter og programmer.

Brukerinvolvering i organer som tildeler forsknings- og innovasjonsmidler er ofte fornuftig med tanke på relevans, men det kan også være problematisk fordi aktørene kan arbeide for å få finansiert aktiviteter som uansett ville blitt gjennomført (med private eller andre offentlige midler), samt aktiviteter som innebærer mer utredning enn forskning. På denne måten kan de tappe forskningssystemet for midler som kunne hatt en bedre anvendelse.

Brukerinvolvering av enkeltindivider kan også være problematisk pga forskningens ofte kompliserte natur. Selv om forskere må gjøre alt for å forklare komplekse problemstillinger på en folkelig måte, må kompleksitetens eksistens respekteres. Å inngå kompromisser som forflater forskningens natur, og kanskje til og med deflaterer folks oppfatning av forskningskompetanse vil være uheldig.

FOLKEFORSKNING

I første rekke dreier dette seg om datainnsamling, f.eks. selvrapporing via besøk i nasjonalparker, innrapportering av observasjoner av dyr, fugler, skader på åker, eng og skog etc. Noe av dette inngår systematisk i prosjekter, annet er ad hoc, men som likevel kan inngå i samlinger etc for framtidig forskning.

Systemer med egenrapportering (utlagte spørreskjemaer etc) er ofte effektivt og har et stort potensiale - ikke bare innen naturvitenskap men også innen samfunnsvitenskapen. Det er viktig å være bevisst at slik innsamling av data kan være vanskelig ettersom nøyaktigheten kan variere noe som kan gi tolkingsmuligheter pga selvseleksjon. Risikoen for bias er til stede. Et eksempel er spørreundersøkelse hvor vurdering av, og betalingsvilje for, ett eller annet naturgode kartlegges: man spør bare de som er til stede.

Bruk av internett, smarttelefoner og sensorer vil sannsynligvis åpne for større innsamling av (big) individdata også innenfor samfunnsvitenskapene i tida som kommer. Dette gir store muligheter, men også utfordringer. Som nevnt ovenfor er det viktig at forskningens natur bevares. De fleste mennesker har ingen forskerutdanning, og bør da heller ikke forledes til å tro at de er forskere samtidig som det må gjøres klart at deres bidrag kan være viktige og nyttige for forskningen.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):
Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

1. BARRIERER OG DILEMMAER INNENFOR BRUKERINVOLVERING

Ekspertrollen og behov for åpne læringsprosesser

- a. Hvordan utfordre tradisjonelle ekspertroller i åpne forsknings- og innovasjonsprosesser?

Det kan også være viktig å stille spørsmålet: Hvorfor utfordre tradisjonelle ekspertroller? Det er viktig i denne sammenhengen å bevare verdien av forskerutdanning. Åpne forsknings- og innovasjonsprosesser må ikke gå på bekostning av den kvalitetssikring som er nødvendig slik at en unngår at eksperttittelen kan misbrukes.

- b. Hvordan skal man stimulere til økt læring for alle parter i forsknings- og innovasjonsprosesser?

Man kan bruke media og sosiale medier bevisst gjennom hele prosessen. Programmer som NRKs «Folkeopplysningen» og «Latterlig smart» har trolig stor påvirkning. Det har også blogger (jfr insektøkologene) samt populærvitenskapelig innsats som i boka «Insektenes planet» der forfatteren Anne Sverdrup-Thygeson har allestedsnærværelse og stor aktivitet.

Bredere anvendelse av brukermedvirkning

- a. Er det områder der brukermedvirkning har spesielt stor nytteverdi?

I næringsrettede prosjekter er som oftest brukermedvirkning nødvendig. Den har stor nytteverdi fordi de involverte kjenner praksis, har nettverk og kan vurdere relevans.

- b. Bør Forskningsrådet øke innslag av brukermedvirkning, og i tilfelle på hvilke områder?

Her kunne man gjerne også ha spurt om Forskningsrådet burde redusere innslaget. Økning vil kunne være negativt i noen tilfeller (privatisering av offentlige forskningsmidler), mens det kan være positivt i andre, f.eks. for å sikre relevans og praktisk nytte.

- c. Hvilken merverdi kan brukermedvirkning gi her?

Relevans, praktisk nytte, kompetanseheving, kjennskap til og innsikt i forskning, utvikling og innovasjon.

2. BARRIERER OG DILEMMAER INNENFOR STORE SAMFUNNSUTFORDRINGER

- a. Hvordan skal man best legge til rette for gode involveringsprosesser der relevante aktører kan bidra til løsninger på konkrete samfunnsutfordringer?

Det finnes neppe et enkelt svar på dette, da samfunnsutfordringer gjelder så mye. Men i forskningssammenheng bør avgjørelsen om involvering tas på prosjektnivå, dvs overlates til prosjektledelsen.

b. Hvilke faktorer kan hindre god involvering og hvordan kan dette løses?

Svaret på dette avhenger av hva man mener med «god» involvering. Finansiering er imidlertid alltid viktig for å kunne oppnå fornuftig brukermedvirkning. Immaterielle rettigheter kan bli en utfordring som bør utredes.

Ressurser til folkeforskningsprosjekter

Det er viktig at teknologi, rammeverk, datasikring blir ivaretatt og satt opp i forbindelse med prosjekter. Ved det kan innsamlingen av materiale bli mer presist og målrettet.

Øker folkeforskningen tillit til forskningen?

Det er høy grad av tillit til den forskningen som bedrives i Norge i dag, men folkeforskningen kan bidra til bevisstgjøring blant medborgerne om hvordan deler av forskningen foregår. Det vil gi mer forståelse og skape nysgjerrighet som kan gi nye prosjekter.

Interessekonflikter

Ved videre utvikling av metode for folkeforskning er det viktig at også juridiske og etiske aspekter blir vurdert og nedfelt. Det finnes retningslinjer, eller prinsipper, utarbeidet i europeisk og amerikansk sammenheng som kan være nyttige å bli bevisst.

"Citizen science"

«Folkeforskning» er ikke et helt godt begrep siden det kan være noe tvetydig. I selve orddannelsen ligger det i denne typen begreper (genforskning, vannforskning, adferdsforskning) at første ledd viser til «objektet» for forskningen, ikke til de som deltar eller gjennomfører den. Det svenske begrepet «medborgerforskning» kan være et begrep som i større grad er dekkende.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

NMBU bør ha som målsetting å fortsette med brukermedvirkning i prosjektporteføljen omtrent som i dagens nivå. Vi tenker da først og fremst på sentrale prosjektpartnere. I forskning knyttet til forvaltningsspørsmål er inkludering av institusjonelle brukere (stakeholder participation) nesten obligatorisk.

Når det gjelder såkalt folkeforskning bør ambisjonen være å åpne for at denne kan øke. Å involvere borgerne i forskningsarbeid kan ha mye for seg. Det kan motivere, engasjere, invitere til kompetanseoppbygging mv. Inkluderingen kan foregå langs mange dimensjoner, f.eks. rapportering av ulike selvopplevde fenomener og observasjoner, rapportering fra individers egne sensorer og ulike intervjueteknikker.

Samtidig må man ha et realistisk bilde av hva det faktisk er mulig å kunne bidra med. Universitetene må ta et ansvar for å sikre at kvaliteten på forskningen og analysene av resultatene står seg vitenskapelig. Dette er også viktig for å være en motvekt til "pseudo-vitenskapelige" miljøer som legitimerer sin «forskning» med en kanskje perifer deltagelse i et forskningsprosjekt. Dagens og fremtidens sosiale medier og teknologi gir et stort potensiale for innsamling av et bredt spekter av materiale som den enkelte forsker ikke når over alene. Samtidig kan det misbrukes, og det er derfor nødvendig at universitetene og forskningsmiljøene går inn i dette for å unngå at slik misbruk legitimeres.

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

- Fortsett med involvering av særlig viktige aktører fra næringsliv, organisasjoner etc.
- Øk aktiviteten innenfor folkeforskning gradvis og med et kritisk blikk på hvordan involveringen skjer

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Vitenskapens autoritet og en ekspertrolle basert på denne er allerede utfordret – også av sterke interesser og aktører med makt i vår tid. «Tradisjonelle ekspertroller» er allerede utfordret på mange felt – men kanskje ikke på alle felt i like stor grad. Spørsmålet er ikke så mye å utfordre, men kanskje heller å diskutere hvordan utfordringene kan møtes på konstruktive måter som bidrar til å skape grunnlag for viktig forskning og gode beslutningsgrunnlag fremover.

Økt deltakelse og medvirkning i forskningsprosjekter skaper dilemmaer, særlig når det involverer aktører som er svært ulike og har svært ulik makt. Det er gjort en god del forskning innenfor «aksjonsforskning», «følgeforskning» osv. NFR bør ha mulighet til å finansiere et meta-prosjekt på erfaringer på dette.

Vi har også tematikken «lokalkunnskap», som reiser en del viktige spørsmål med tanke på åpen forskning, siden dette ofte viser til små, marginaliserte gruppers lokalt forankrede kunnskap, knyttet til deres identitet og språk (for eksempel som urbefolkning).

Det skal utvises varsomhet, fordi det å gjøre denne kunnskapen åpent tilgjengelig kan oppleves som et angrep på deres kulturelle integritet.

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Sammanfattning norska forskningsrådet

Öppna forskningsprocesser (1)

Tar utgångspunkt i forskaren och forskningsinstitutionerna och beskriver hur själva forskningsprocessen ändras genom nya former för delning, samarbete och deltagande, dels framdrivet av digitalisering. Bättre kvalitet och relevans samt ökat bruk och tillit är de viktigaste grunderna för att öppna upp forskningsprocessen.

1. Dagens situation: Beskriv kort styrkor och svagheter i dagens system med vikt på existerande ramvillkor, praxis och kultur.

Det är extremt bra att forskning är öppen och djupt förankrad i såväl den privata affärsvärlden som bland medborgare. Samtidigt är det bra om projekt bedrivs målmedvetet, specialiserat, initierat av aktiva inom varje aktuellt projektområde

SESTO (vårt datasystem) gör stor mängd data tillgänglig för alla

2. Värderingar: Svara på de frågor i inspillsdokumentet (Åpne forskningsprocesser) som är mest relevanta för ditt område.

Öppen forskning tillämpas lämpligen och ett etablerat samarbete finns både med universitet, andra organisationer och aktörer från näringslivet.

I nuläget bestäms kvaliteten på forskningen till stor del av impact factors, vilket är associerat med en hel del problem, och en mer transparent forskning kan göra att den också värderas på annat sätt

3. Målsättningar: Vad bör vara önskvärt mål och ambitionsnivå att uppnå innanför ditt område.

Ett fortsatt och stärkt samarbete mellan nuvarande aktörer

Open access och hela dataset publiceras

Byte av system gör inte bara data utan även koder blir öppet tillgängliga

4. Rekommendationer och åtgärder: Vad är de mest relevanta rekommendationer och åtgärder som bör framställas innanför ditt område?

Open access-publicering bör uppmuntras i största utsträckning.

Uppmuntra till fritt tillgänglig data redan innan eventuell vetenskaplig publikation

5. Eventuella andra bedömningar och kommentarer.

Öppen innovation (2)

Vänder sig till företag och offentliga institutioner, som genom ökad involvering, delning och samarbete kan uppnå snabbare och bättre lösningar samt närings- och samhällsmässig nytta. Öppen forskningsbaserad innovation ska kunna bidra till samhällsnytta långt över vad det enskilda företaget eller institutionen kan få var för sig.

1. Dagens situation: Beskriv kort styrkor och svagheter i dagens system med vikt på existerande ramvillkor, praxis och kultur.

En ökad insikt och delaktighet utifrån minskar eventuellt misstänkliggörande och kan även bidra till ett större intresse från allmänheten

2. Värderingar: Svara på de frågor i inspillsdokumenten (Åpen innovasjon) som är mest relevanta för ditt område.

3. Målsättningar: Vad bör vara önskvärt mål och ambitionsnivå att uppnå innanför ditt område.

Ett fortsatt och stärkt samarbete mellan nuvarande aktörer

Open access och hela dataset publiceras

Byte av system gör inte bara data utan även koder blir öppet tillgängliga

4. Rekommendationer och åtgärder: Vad är de mest relevanta rekommendationer och åtgärder som bör framställas innanför ditt område?

5. Eventuella andra bedömningar och kommentarer.

Med ökad spridning utanför en definierad projektgrupp ökar behovet av andra kompetenser och publika mötesplatser som kommer att ge en ökad kostnad och ett minskat fokus.

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.
2. Vurderinger:
Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.
3. Målsettinger:
Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.
4. Anbefalinger og tiltak:
Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?
5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Vigdis Namtvedt Kvalheim

Institusjon

NSD - Norsk senter for forskningsdata AS

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

Åpen innovasjon

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

NSD leverer kostnadseffektive, høykvalitetstjenester på områder der institusjonene av ulike årsaker «sliter» med å etablere fullgode tjenester for sine forskere og studenter. Dette gjelder bl.a. tjenester for lagring og publisering, deling og tilgjengeliggjøring av forskningsdata, tjenester på personvernområdet og opplæringstjenester knyttet til datahåndtering, etikk og personvern. NSD utvikler også digitale løsninger og tar i bruk digitale plattformer som samhandler med de løsningene sektoren etablerer. Det forutsetter samarbeid og kunnskap om institusjonenes behov og samarbeid med andre leverandører av fellestjenester. Det krever også en bærekraftig og langsiktig finansieringsmodell for NSD og de tjenestene NSD skal levere.

Regjeringen har bedt Forskningsrådet, i samarbeid med UNIT og med representanter fra forskningsinstitusjonene, om å gi råd om bærekraftige finansieringsmodeller for drift av datainfrastrukturer og dataarkiver. Forskningsrådet forventer at NSD får på plass en form for brukerbetaling på arkiveringsområdet. Dette er et i tråd med NSDs mål om at fornyingen og oppgraderingen av vår e-infrastruktur for forskningsdata skal resulter i at norske forskningsinstitusjoner inngår avtaler om arkivering av forskningsdata basert på en finansieringsmodell som dekker kostnadene knyttet til å gjøre og holde forskningsdata FAIR. Samtidig er det helt avgjørende at NSD som en helhetlig og sentral forskningstjeneste har en bærekraftig finansiering i bunn. I dag utgjør Forskningsrådets grunnfinansiering omlag 16 % av inntektene.

I sektoren tilbys det i dag dublisierende tjenester, bl.a. innen lagring og arkivering av forskningsdata. Dette er tjenester som er kommet til i de senere år og som tilsynelatende overlapper med tjenester som sektoren over tiår har bygget opp hos NSD. Duplisering av tjenester er samfunnsøkonomisk uheldig, bidrar ikke til at forskningsmiljøene får et bedre tilbud og er i direkte konkurranse med NSDs oppgaver og avtaler med Riksarkivet og Forskningsrådet og med UH-institusjonen gjennom avtalene om personverntjenester. Den er også i direkte konkurranse til Forskningsrådets satsing på prosjektet NORDi. Resultatet er at det samlede tilbudet svekkes og at det skapes uklarheter om rollefordeling, ansvar og oppgaver. Oppbygging av overlappende tjenester som er finansiert av offentlige midler, undergraver tilliten til etablerte fellestjenester og infrastrukturtilbud som møysommelig er blitt bygget opp over en 45-årperiode.

Forskingens tilgang mikrodata fra SSB og andre aktører er dyrt og tidkrevende. Prosjektet RAIRD (Remote Access Infrastructure for Register Data) kulminerte våren 2018 med lansering av tjenesten microdata.no, en fellestjeneste utviklet og drevet av SSB og NSD i fellesskap. Tjenesten er unik i verdenssammenheng, og representerer et kvantesprang i tilgang til mikrodata for forskning og analyse ved at forskerne kan forske på fullt detaljerte mikrodata/persondata uten å selv behandle personopplysninger i prosessen. Systemet er metadata-drevet i motsetning til andre systemer som er data-drevet. Dette gir tilgang på dagen, samtidig som systemet ivaretar alt personvern (innebygget personvern).

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

FINANSIERING

NSDs finansieringsmodell er i hovedsak basert på en kombinasjon av prosjektfinansiering, brukerbetaling og strukturell finansiering gjennom grunnbevilgningen fra forskningsrådet. NSD har over tid stilt spørsmål ved om finansieringsmodellen slik den har utviklet seg er bærekraftig over tid gitt de ambisiøse målene både KD og Norges forskningsråd har for NSDs som nødvendig grunnlag for empirisk forskning innenfor sitt mandat som dataforvalter og leverandør av støttetjenester for forskning. Per dags dato har våre søsterarkiv både i Sverige og Finland dobbel så stor grunnfinansiering som NSD i kroner. NSD som nasjonal datainfrastruktur og støttetjeneste for forskning må ha tillit fra de som skal bruke infrastrukturen. Det krever en finansieringsmodell som tilsier at organisasjonen består utover avsluttet prosjektfinansiering. Det forutsetter også et nivå på den strukturelle finansieringen som muliggjør strategisk satsning og utvikling i takt med endringene i mulighetsrommet og forskningsmiljøenes behov.

Forskningsrådet forventer at NSD får på plass en form for brukerbetaling på arkiveringsområdet. Det mest aktuelle, slik NSD vurderer det, er en form for medlemskap-/abonnements-modell. Dette er en modell NSD har god erfaring med for sine personverntjenester for forskningssektoren. En slik modell vil gi stabil og langsiktig finansiering, og de største brukergruppene vil få eierskap til datainfrastrukturen. Brukergruppene vil føle økt lojalitet til datainfrastrukturen og vil kunne få innflytelse på styringen av datainfrastrukturen. Målet er å ha på plass en mønsteravtale om arkiverings- og datahåndteringstjenester, samt en bærekraftig modell for finansiering, innen april 2019. Det er naturlig at disse ses i sammenheng med avtalene om personverntjenester og vil bygge på erfaring fra personvernordningen når tilsvarende tilbud for arkiveringen av forskningsdata og tilhørende tjenester skal utformes. NSD har som mål at det innen året blir inngått bindende avtaler med 35 institusjoner. Det er imidlertid avgjørende at en denne typen finansiering ikke går på bekostning av den strukturelle finansieringen.

Den finansieringen NSD mottar som deltakere i infrastrukturprosjekter under Horisont 2020 dekker ikke NSDs kostnader fullt ut. Deler av Forskningsrådets grunnfinansiering må derfor benyttes for å dekke dette inn. Samtidig går NSD glipp av betydelige midler som norske partnere i EU-prosjekter har fått tildelt automatisk siden 2015. Bakgrunnen for dette er at som tjenesteleverandør til CESSDA ERIC og ESS ERIC blir NSD i Horisont 2020-sammenheng, definert som Linked Third Party og har derfor ikke tilgang på disse midlene. I følge NSDs beregninger utgjør dette tapte midler siden 2015 på i overkant av 3,2 millioner kroner. NSD, som nasjonal tjenesteleverandør i CESSDA ERIC, mottar heller ikke ekstra stimuleringsmidler øremerket arbeidet i CESSDA ERIC slik våre nordiske og de fleste andre CESSDA tjenesteleverandører gjør.

DATAINFRASTRUKTUR

NSD har over lang tid bygget opp substansiell kompetanse på kombinasjonen forskning og personvern. Infrastrukturen "microdata.no" er vår første satsing hvor vi virkelig kombinerer denne kompetansen med vår teknologiske innovasjonskraft. Dette er et eksempel på at kombinasjonen av våre ulike spisskompetanser har gjort det mulig å revolusjonere tilgangsmodellen for SSBs registerdata og er en typen spisskompetanse som er nødvendig og som må inngå i det nordiske og europeiske samarbeidet om nye dataløsninger.

Den teknologiske utviklingen og den omfattende digitaliseringen som nå skjer gjør at NSD gjennomfører et omfattende digitaliseringsarbeid. NSDs utvikling av nye løsninger er fullt ut forankret i nasjonale behov. Det rulles nå ut en rekke nye tjenester og API'er som en del av NSDs digitaliseringsprogram. Disse er utviklet fra bunn av og «samhandler» med andre API'er og plattformer. Man følger FAIR-prinsippene og gjør bruk av det stadig økende antall løsninger og fellestjenester som vokser frem rundt FAIR-fokuset i bunn.

microdata.no er en fellestjeneste utviklet og drevet av SSB og NSD. Tjenesten er unik ved at forskerne kan forske på detaljerte mikrodata uten å selv behandle personopplysninger. Systemet er metadata-drevet. Det er dette som er nøkkelen for å kunne gi tilgang til registerdata på dagen, og for å kunne gi tilgang til hele bredden av registervariabler. 10. oktober 2018 leverte SSB og NSD i samarbeid med Kreftregisteret (pilotpartner) inn ny søknad til NFRs infrastrukturutlysning. Søknaden har tittelen Microdata 2.0 - Norwegian microdata - Norwegian microdata platform for national and international research, analysis and higher education. Her søkes det om midler til å løfte og styrke microdata.no ytterligere med mer data og flere funksjoner.

Arkivering og tilrettelegging for gjenbruk av data er NSDs kjennevisningsvirksomhet og oppgaver som gjøres på vegne av forskningssektoren. Dette er innrettet for å dekke forskningens behov for tilgang til relevante data av høy kvalitet basert på trygg, sikker og langsiktig arkivering og forvaltning av data. NSD arbeider for at data finansiert av det offentlige i størst mulig grad skal være åpent tilgjengelig for forskning og for samfunnet. NSD gir data merverdi, og sørger for at data er tilgjengelig i lang fremtid - med andre ord sørger for at data oppfyller FAIR-prinsippene.

Som vist til under punkt 1 er det innenfor arkiverings- og lagringstjenester overlappende tjenester. Arkivering og kuratering av forskningsdata er en tjeneste som krever langsiktig satsing for å oppnå tjenester som er robuste og med av god kvalitet. Dette er en arbeidsintensiv oppgave som krever at ressursene konsentreres og ikke spres på en rekke tilsynelatende tilsvarende tiltak. En slik konsentrasjon om innsatsen er fullt ut i tråd med de satsningene som gjøres på Europeisk nivå og nasjonale strategier.

Satsing på arkiverings- og kurateringstjenester er, i motsetning til rene lagringstjenester, svært arbeidsintensivt og krever at man konsentrerer ressursene om sentrale enheter som kan demonstrere langsiktighet, kvalitet og robusthet. NSD er en slik tjeneste som sektoren har bygget opp, er gitt sentrale oppgaver i det europeiske samarbeidet og har relevant internasjonal sertifisering.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

Det overordnede målet er å sikre helhetlige tjenester gjennom hele forskningsprosessen, fra avklaring av personvernspørsmål, i planleggingen av datahåndteringen i prosjekter, veiledning i forbindelse med datainnsamling, tilgjengeliggjøring, tilrettelegging og utlevering av forskningsdata, arkivering av data etter prosjektslutt, utvikling av programvare til informasjon om publiseringskanaler og offentlig statistikk om sektoren. Dette er i tråd med NSDs formål og arbeidsoppgaver som er å sikre fri og åpen tilgang til forskningsdata og forbedre mulighetene for empirisk forskning gjennom et bredt tilbud av data og støttetjenester til forskningsinstitusjoner, forskere og studenter.

Det betyr at det ligger en langsiktig satsing på NSD som over lang tid har ivarett disse oppgavene på vegne av forskningssektoren og er innrettet for å dekke forskningens behov for tilgang til relevante data av høy kvalitet basert på trygg, sikker og langsiktig arkivering og forvaltning av data. NSD arbeider for at data finansiert av det offentlige i størst mulig grad skal være åpent tilgjengelig for forskning og for samfunnet. Det betyr at NSD gir data merverdi, og sørger for at data er tilgjengelig i lang fremtid – med andre ord sørger for at data oppfyller FAIR-prinsippene.

I dette ligger det at man konsentrerer satsingene, unngår unødvendige dupliseringer og har en finansieringsmodel og -nivå som bidrar til god kvalitet og langsiktighet i satsningene.

10. oktober 2018 leverte SSB og NSD i samarbeid med Kreftregisteret (pilotpartner) inn ny søknad til NFRs infrastrukturutlysning. Søknaden har tittelen Microdata 2.0 - Norwegian microdata platform for national and international research, analysis and higher education. Her er målet bl.a.:

- Mye mer mikrodata fra SSB inn i løsningen
- Mikrodata fra NSD (DBH, individdata) inn i løsningen
- Mikrodata fra Kreftregisteret inn i løsningen (som pilot for microdata.no som formidlingsplattform også for tredjepartsdata)
- Internasjonalisering (oversatte metadata, internasjonal innlogging)
- Digitalisert samspill mellom microdata.no og tradisjonell utlevering
- Løsning for at forskere kan laste opp egne data for kobling med registerdata
- Utvikling av metoder og visualiseringer

Disse punktene, som representerer løft det er vanskelig å ta i vanlig drift, representerer bl.a. naturlige steg på vei mot et større internasjonalt samarbeidsprosjekt, hvor data også internasjonaleses. Samarbeid med nordiske statistikkbyråer er her en mulighet.

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

Forhindre dupliseringer

Legge opp til føringer og finansieringsstrukturer som hindrer unødvendig etablering og drift av overlappende og dupliserende tjenester. Dupliseringer fører til usikkerhet i sektoren, unødige spredning av ressursene og lavere kvalitet. I utviklingen av de ulike tjenestene og tilbudene er det viktig at dette vurderes i forhold til Forskningsrådets infrastruktursatsing, offentlige strategier avtaler og mandater som allerede foreligger.

Integrasjon

Infrastrukturer og forskningstjenester må integreres bl.a. for å redusere dobbeltregistrering og støtte opp under verdikjenningsprosesser for forskningsdata. Dette er en tankegang som er sentral i NSDs utvikling av sine tjenester. Her kan det vises til et felles NSD-API som hviler på en felles modell av objekter, relasjoner og aktører som inngår i API'et. Eksempler på objekter og aktører inkluderer:

- Forsker
- Datasett
- Datahåndteringsplan
- Meldeskjema
- Prosjekt
- Institusjon (behandlingsansvarlig, forskningsansvarlig, finansierende)
- Meldingsdialog og melding
- Siteringer

Tilgang til mikrodata

Effektive og avbyråkratiserende løsninger som samtidig ivaretar personvernet er god ressursutnyttelse. Prosjektet RAIRD og tjenesten microdata.no ivaretar disse hensynene. Tjenesten bør derfor videreutvikles både med mer innhold og med mer funksjonalitet. I første fase er det data fra SSB som er inkludert i tjenesten. I versjon 2 legger man opp til at tredjepartsdata gjennom distribuert lagring, egne data og surveydata kan inkluderes. NSD/SSB vil fylle rollen som profesjonelle datarøkttere ("data stewards").

Opplæring

Det er behov for opplæring av såvel studenter/ph.d.-kandidater som administrativt ansatte og forskere. NSDs erfaring er at GDPR har aktualisert behovet for opplæring i personvern og internkontroll ved forskningsinstitusjonene. På samme måte har de nye kravene om datahåndteringsplaner, fra EU, NFR og noen ganger egen institusjon, synliggjort at det er et stort behov for undervisning og verktøy for å ivareta disse kravene. Det er også behov for viderekomne kurs tilpasset spesifikke fagfelt eller metoder. Institusjonene melder tilbake at de verken har kompetanse eller kapasitet til å gi undervisning i disse temaene selv. For å kunne dekke dette behovet bør det satses langs flere linjer, f.eks. e-læring og opplæring av forskerstøttepersonell.

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Randi Østhus

Institusjon

UiT Norges arktiske universitet

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

Åpne forskningsprosesser

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

Åpen tilgang til vitenskapelig publisering og god forvaltning og deling av forskningsdata er etablert som sentrale prinsipper for UiT Norges arktiske universitet. Prinsippene er forankret i verdien av økt gjennomsiktighet og kvalitet i forskningen, og i UiTs samfunnsoppdrag som et breddeuniversitet i nord.

UiT har sluttet seg til Regjeringens, Forskningsrådets og EUs gjeldende målsettinger og føringer innen åpen forskning. Klare nasjonale mål, føringer og forventninger til forskningsinstitusjonene har vært en styrke i utviklingen av UiTs målsettinger og tjenester.

Når det gjelder datainfrastrukturer, har UiT vært tidlig ute med å etablere blant annet arkivtjenester for åpne forskningsdata, med utgangspunkt i de løsninger som har vært tilgjengelige og som har vært vurdert som de beste ut fra våre behov. I dag er utviklingen nasjonalt kommet dit at det vil være hensiktsmessig å samordne og koordinere flere tjenester og kanskje også datainfrastrukturer innen åpen forskning.

Ved UiTs fakulteter støttes prinsippene for åpen forskning. For forskningsprosesser generelt, der selve prosessen står i fokus mer enn bare publisering, oppfatter vi i stor grad fagmiljøene som åpne. Forskere deltar aktivt i nettverk, deler metoder og resultater, og samhandler godt med andre forskere. Samtidig stilles det flere kritiske spørsmål til Forskningsrådets arbeid i tilknytning til Plan S, policy for åpen forskning og implementering av DORA-erklæringen. Det foregår omlegginger i forskningslandskapets rammevilkår, praksis og kulturer som mange av UiTs forskere opplever uforutsigbarhet og usikkerhet knyttet til. Fra ett fakultet har vi fått tilbakemeldingen «I en ideell verden der forskere har full tillit til delingskultur vil åpne forskningsprosesser kunne gi bedre forskning på kortere tid og ved bruk av mindre ressurser.»

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspilldokumentene som er mest relevante for ditt område.

- Åpen forskning forankring: UiT har policyer og retningslinjer for åpne forskningsprosesser som er forankret på ledelsesnivå. Universitetsstyret ved UiT behandlet og vedtok prinsipper for åpen tilgang til publisering i 2010. All utforming av strategier og styringsdokumenter for åpne forskningsprosesser har etter dette vært forankret i ledelsen ved UiT. UiTs policyer og retningslinjer er fundert i og harmonisert med nasjonale og internasjonale mål, prinsipper, retningslinjer og praksis.

- Områder dekket/savnes: UiT har OA-prinsipper, policy for forvaltning av forskningsdata, handlingsplan for oppfølging av policy for forskningsdata, retningslinjer for oppfølging av datahåndteringsplaner og plan for implementering av DORA. I tillegg har vi vitenarkivet Munin, eget arkiv for åpne forskningsdata, forskningsdataportal og opplæringsportal for forskningsdata. Prinsipper og føringer innen åpen forskning er i stor grad innpasset i tilgrensede styringsdokumenter som f. eks. forskrift for ph.d. Lagring og behandling av forskningsdata mangler ikke retningslinjer, men infrastruktur for alle typer data er ennå ikke ferdig utviklet. UiT har foreløpig ikke klare retningslinjer for åpen fagfelleevaluering, åpne forskningsprotokoller, støtteapparat og innarbeidet praksis for evaluering i samsvar med DORA, systematisert opplæring/krav til prosjektledere (PI) om åpen forskning i prosjektene, rutiner, løsning/system og kompetanse på håndtering av aktive data i åpen forskning. UiT har ikke ennå tatt i bruk verktøy for utforming og oppfølging av DHP.

- Områder med særlig behov for felles: UiT ser behov for koordinering av forskningsdatahåndtering basert på internasjonale standarder og beste-praksis-anbefalinger. Felles retningslinjer kan gjøre både det nasjonale og det internasjonale samarbeidet enklere og bedre. Felles løsninger må etableres med en forståelse for at forskningsverdenen ikke stopper ved landegrensene og at én løsning ikke passer for alt. Løsningene må bygge på forskernes behov og forståelse av løsningen, og ikke på teknologiens premisser. Derfor har den generelle holdningen ved UiT vært at mangfold av løsninger kan være både et gode og nødvendig. Koordinering og dialog mellom sentrale premissleverandører og forskningsinstitusjonene er samtidig viktig. Aktuelle temaer for koordinering og felles løsninger er kuratering, opplæring og kompetanseheving og datahåndteringsplaner (verktøy, maler, veiledning). UiT ønsker at det etableres en nasjonal RDA-node som bl.a. kan fungere som arena for samarbeid og felles løsninger for forskningsdatahåndtering.

- Behov for opplæring: UiT er klar over behovet for et stort omfang av opplæring og veiledning knyttet til åpen forskning og har for forskningsdatafeltet de siste årene utviklet en portefølje av generelle og temaspesifikke kurs om håndtering og deling av forskningsdata. Behovet for kompetanse om «hvordan» er økende. UiT er imidlertid også opptatt av at nytteverdien for både forskningen og forskeren er helt sentralt for å oppnå målet om åpen forskning. Det store spørsmålet om «hvorfor» krever gode svar og gode eksempler. Dette gjelder alle områder innen åpen forskning.

- Gruppers behov for opplæring: Å bygge kompetanse fra bunnen er viktig. Ph.d.-studenter/rekrutteringsstillinger og dels masterstud. er kanskje den gruppen som har størst forståelse for «den nye forskningsverden». Samtidig står de yngre forskerne i skvis i valget mellom å gjøre det som er riktig og det å ta konsekvensen av dette i «dagens forskningsverden». Så lenge etablerte systemer og kulturer fungerer på andre prinsipper enn åpen forskning,

kan en ikke uten videre forvente ny praksis fra ph.d.-nivået. Det er imidlertid de yngre forskerne som er framtida og de må støttes. Seniorforskerne må også prioriteres og tas med. Seniorene skal gå foran som rollemodeller, og har som veiledere og forskningsledere et ansvar for å ivareta og følge opp nye krav og føringer innen åpen forskning overfor de yngre.

- Datarøkttere: Ved UiT ser vi at den avanserte digitale kompetansen som det er behov for i stillinger som «datarøkttere» har en naturlig plass i forskningsprosjekter. Hva som er hensiktsmessig organisering av denne type kompetanse, kan variere mellom prosjekter og mellom organisasjoner. I store prosjekter kan det være nyttig (og mulig) å ha egne stillinger som fyller rollen som datarøkter. For andre prosjekter kan det være tilstrekkelig å ha tilgang på denne type kompetanse i perioder. Tilbakemeldingen fra UiTs fagmiljø er at forskerne trenger tilgang på «kuratorer» som forstår behovene innen de ulike disiplinene.

- Kvalitetssikring av forskning: Svar på spørsmål om kvalitetssikring av åpen forskning har mange innganger. For det første kan det problematiseres om det er behov for en ny form for kvalitetssikring av forskningen fordi den gjøres åpen? Videre kan det med henvisning til DORA, vises til en utvikling mot bredere og mer omfattende evalueringsgrunnlag i vurdering av forskningskvalitet, noe som UiT ønsker velkommen og at mål om åpen forskning også bærer i seg nye mål om forskningskvalitet. Samtidig er vi klar over at spørsmål om kvalitet nok er noe av det som opptar forskerne mest i overgangen til åpen forskning, både når det gjelder forskningsprosesser, data og publisering.

- Viktige insentiver: Forskere drives av nysgjerrighet og måloppnåelse, og ønske om innflytelse og gjennomslag («impact») for egen forskning. Gode insentiver bør bygge på et slikt grunnlag. Systemer for dokumentasjon og vurdering av forskerkompetanse og forskningskvalitet, må innrettes slik at det stimulerer til åpen forskning. I UiTs fagmiljø er forskere opptatt av at åpenhet og deling må gis uttelling og være meritterende, når det f. eks. gjelder deling, referanser til og gjenbruk av datasett.

- Tilbud infrastruktur: UiT er opptatt av at tjenester som etableres må være forankret der forskningen utføres for at kvaliteten på tjenestetilbudet, inkl. støttetjenester for forskerne, blir best mulig. Åpen forskning trenger åpne infrastrukturer, åpne standarder og et mangfold av tjenester, på tvers av nasjonalgrensene. Forskere ved institusjonene vil benytte seg av ulike infrastrukturtenester avhengig av fagområde, prosjekter, samarbeid etc. Det viktige er at resultatene arkiveres og publiseres åpent for gjenbruk i et godkjent/kvalitetssikret arkiv og at de da også enkelt kan gjenfinnes og gjenbrukes.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

Når det gjelder mål og ambisjonsnivå viser UiT til fellesuttalelsen som de norske universitetsrektorene ga til det kommende forskningsprogrammet Towards the Ninth European Framework Programme for Research and Innovation. Position Paper from the Norwegian Universities

https://khrono.no/files/2018/09/05/Position_Paper_from_the_Norwegian_Universities_web.pdf

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

- Overfor fagmiljøene er det åpenbart nødvendig med klargjøring av konseptet åpen forskning, inkl. definisjoner av forskningsdata og beskrivelser av metoder for åpen arbeidsflyt, tilrettelegging av data for gjenbrukt, samt tilrettelegging og opplæring i verktøy som kan benyttes til disse formål. Oversikt over gode åpne alternativer til lukket programvare bør opprettes. Det kreves stor påvirkning mot forskere, for å bekrefte at kvalitetsnivå opprettholdes.
- Fagmiljøene etterspør insentiver for å stimulere til at åpne data og åpen forskning prioriteres og at forskere med god historikk for åpenhet belønnes. Også forskningsinstitusjonene bør gis uttelling for mer åpen forskning. Det kreves mye arbeid, oversikt og kompetanse fra den enkelte forsker for å publisere gode data og gode metoder, og dette er ofte avhengig av den lokale infrastrukturen. Forskningsrådet bør bidra til dette sammen med departementene.
- UiT følger våre forskere og fagmiljøers forventninger til å se hvordan Forskningsrådet implementer prinsippene i DORA-erklæringen. DORA, policy for åpen forskning og Plan S må sees i sammenheng og mer, bedre og enklere informasjon må gjøres tilgjengelig.
- Forskningsrådet må utarbeide konkrete retningslinjer for evaluering i tråd med DORA og praktisere en evaluering av forskningsprosjekter og forskere, basert på dette. Det må lages instruksjoner for hvordan åpne data og åpne metoder skal kvalitetsvurderes og hvordan deling av data og metoder skal vurderes/vektes sammenlignet med en publikasjon. I kvalitetsvurderingen av åpne datasett og metoder må det også legges til grunn hvor mye dataene og metodene brukes.
- Det må en bred prosess til der institusjoner, nasjonale fagråd og departementer går sammen for å definere hvilke kriterier som skal ligge til grunn for vurdering av forskningskvalitet. Det er viktig å etterstrebe felles standarder på nasjonal basis slik at alle opererer med like kriterier og forstår termene likt.
- Åpen forskning krever en finansieringsmodell der åpne data og åpne metoder som er nyttig og av god kvalitet blir kreditert. Finansieringsmodellene må revideres slik de er tilpasset DORA-erklæringen, policy for åpen forskning og Plan S. Aktuelle departementer må innlemmes i dette arbeidet slik at alle finansieringsmodeller baseres på like kriterier. Dersom publiseringsindikatoren fortsettes å brukes i finansieringsmodellene, vil man ikke kunne få til en fullstendig implementering av DORA, Plan S eller policy for åpen forskning ved institusjonene.
- Forskningsrådet kan vurdere om datahåndteringsplaner skal evalueres som en del av søknaden og ikke som et administrativt sjekkpunkt i etterkant av søknaden, slik det er i dag.
- Det bør vurderes å innføre en midtveisevaluering av prosjekter der en vurdering av prosjektets status mht deling av data og datahåndtering inngår som en del av prosessen.
- Forskningsrådet bør gi tilleggsfinansiering til prosjekter som legger opp til en åpen deling av forskningsdata hvor deler av finansieringen øremerkes dette. Med slike øremerkede midler får man frem viktigheten av åpen forskning, prioritert åpenhet og muligheten til å tilsette gode datarøktene for å innarbeide gode rutiner.

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Utfyllende til framtidig infrastruktur:

Nasjonalt kan en ha rutiner for langtidsbevaring av forskningsresultater basert på «depot-tjeneste» a la tjenesten Nasjonalbiblioteket har for nasjonalt publisert materiale. Denne kan høste andre arkiv og/eller motta materialet som «pliktavlevert» og sikre den nasjonale tilgangen til materialet for ettertiden.

Innspill til finansiering:

Norge kan og må bidra til at internasjonale infrastrukturtenester innenfor åpen forskning (ikke bare datainfrastruktur) forblir åpne. Det kan gjøres ved å ta forvaltningsansvar for en tjeneste og/eller bidra direkte til finansieringen av slike tjenester.

UiT mener det er uheldig at Forskningsrådet signaliserer at overgangen til åpen forskning vil medføre en stor vekst i kostnader. Det vil, uavhengig av om dataene er åpne eller ikke, være kostnader knyttet til lagring av forskningsdata. Tilgjengeliggjøring og deling av data medfører nødvendigvis ikke økte systemkostnader, men kan blant annet bidra til mer kostnadseffektiv bruk av tilgjengelige data. Tilsvarende, vil de økte kostnadene knyttet til åpen publisering på sikt redusere kostnadene til innkjøp av abonnementstidsskrifter, og økt åpenhet om forskningsresultater har også en potensielt samfunnsøkonomisk oppside.

En forutsigbar finansiering bør sikres gjennom en kombinasjon av basisbevilgning fra involverte departementer, egenbidrag fra institusjonene og egenbidrag fra større prosjekter/tjenester som benytter infrastrukturen (Forskningsrådet bør kunne dekke kostnadene for åpen forskning i større prosjekter som de finansierer).

Det er positivt om Forskningsrådet kan være en aktør som legger til rette for arenaer der blant annet modeller for finansiering av åpen forskning kan diskuteres nasjonalt.

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning

Bruk dette skjemaet for å gi innspill til Forskningsrådets strategi for åpen forskning. Innspillsrunden begynner uke 44 og varer til 1. februar 2019.

Les mer om de tre innspillsdokumentene på Forskningsrådets sider. Din institusjon eller virksomhet kan delta i innspillsrunden. Ved store institusjoner og virksomheter, kan underliggende enheter (som for eksempel fakulteter og avdelinger) sende separate innspill. Dere velger selv om dere ønsker å gi innspill til ett eller flere tema.

Innspill sendes som vedlegg til e-post: openscience@forskningsradet.no

Ethvert innspill som mottas innen 1. februar 2019, regnes som saksdokument i strategiprosessen og publiseres offentlig på Forskningsrådets nettsider.

Forskningsrådet vil ikke besvare eller kommentere innspill. Prosessen er offentlig. Anonyme innspill blir ikke behandlet eller lagt på nett. Vedlegg utover dette skjemaet vil ikke bli lest.

Vi forbeholder oss retten til å fjerne innlegg som for eksempel bryter med personvernet, har krenkende utsagn eller inneholder spam eller reklame.

Generelle spørsmål kan rettes til: openscience@forskningsradet.no

Innspillskjemaet følger denne disposisjonen:

1. Dagens situasjon:

Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger:

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

3. Målsettinger:

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område.

4. Anbefalinger og tiltak:

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer.

Informasjon om avsenderen

Navn på ansvarlig avsender

Institusjon

Underliggende enhet

Informasjon om hvilket tema det svares på i dette innspillsdokumentet (må besvares):

1. Dagens situasjon (maks 3200 tegn inkl mellomrom):
Beskriv kort styrker og svakheter i dagens system med vekt på eksisterende rammevilkår, praksis og kultur.

2. Vurderinger (maks 6400 tegn inkl mellomrom fordeles på 2 sider):

Svar på de spørsmålene i innspillsdokumentene som er mest relevante for ditt område.

Forts. fra forrige side.

3. Målsettinger (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva bør være mål og ambisjonsnivå det er ønskelig å oppnå innenfor ditt område?

4. Anbefalinger og tiltak (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Hva er de mest relevante anbefalingene og tiltakene som bør fremheves innenfor ditt område?

5. Eventuelle andre vurderinger og kommentarer (maks 3200 tegn inkl mellomrom):

Innspill til policy for åpen forskning

Vi tar utgangspunkt i e-helseforskning. Den retter fokus mot helsetjenester som lener seg tungt på informasjons- og kommunikasjons-teknologi med den følge at involveringen fra helsearbeidere reduseres i omfang eller faller helt bort, - alternativt at helsearbeiderens rolle endres mot «opplæring av systemet». En annen følge er kvaliteten på visse helsetjenester kan forbedres eller endres betydelig slik at man kan snakke om nye helsetjenester.

- *Hvordan sikre at tilbudet av datainfrastrukturer gjenspeiler dagens og morgendagens forskningsbehov?*

Gårdagens forskning tar i stor grad utgangspunkt i historiske og anonymiserte data. Tidsspennet mellom generering av data og forskningsmessig bruk og deretter implementering av ny kunnskap i klinikken tar årevis.

Morgendagens forskning trenger tilgang til identifiserbare helsedata, tilnærmet umiddelbar analyse av disse og verifisering av hypoteser/konklusjoner. Dette kan bare sikres gjennom et tett samarbeid med klinikken. Fremadrettet forskning vil også benytte helt andre datakilder (sensorer) og konsumere store mengder data (værddata). I INTROMAT prosjektet bipolar-case gjør man analyser på stemmedata. Man tar inn metrologiske observasjoner.

Morgendagens forskning arbeider med læringsloop'er som varer kortere enn et halvår.

Forskningsinfrastruktur som INFONIA (søknad sendt til NFR i 2018) gir oss mulighet til å åpne opp prosessene og gjøre det mer søkbart utfra metadata (FAIR).

- *Hvordan sikre både nasjonal og internasjonal samordning av datainfrastrukturer som tilbyr fellestjenester for forskning?*

Nærhet til kliniske miljøer betinger en lokal forankring. Data bør imidlertid kunne kommuniseres ved bruk av standarder som f.eks. FIHR. Datastrukturene må kommunisere via sikre, maskinlesbare grensesnitt. Behovet for personifiserte helsedata reiser mange utfordringer knyttet til lov og instruksjoner, men det er ikke et tema i denne høringen. Det går ikke an å diskutere morgendagens forskningsparadigme uten å bearbeide personvern-utfordringer.

- *Hvordan sikre at relevante tjenester etableres og unngå overlapp?*

Noe av svaret på dette ligger i bruk av teknologi. De lokale forskningsarkitekturene må forbindes med utgangspunkt i en nasjonalt definert arkitektur.

- *Er det behov for å opprette egne institusjoner for forvaltning av en eller flere datainfrastrukturer? Eventuelt på hvilke områder?*

Helhetstenkningen bør gjerne legges til et nasjonalt organ. Kjernen i datainfrastrukturene bør være summen av lokale organisatoriske enheter som har den nødvendige knytningen til klinikken og deres datasentre. Som eksempel kan nevnes Helse Vest IKT som har etablert et eget Software Defined Data Center (SDDC) og som arbeider med å legge et sett med basis IKT-services opp på datasenteret. Det er naturlig å benytte de eksisterende velfungerende IKT-organisasjoner som finnes i helsetjenesten.